

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Зajедничка комисија за економске реформе и развој

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj
Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj

Broj: 03/3-02-4-907/24
Sarajevo, 3.7.2024.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

6

PRIMLJENO: 03-07-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

KOLEGIJ DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: Dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH – prijedlog,

Poštovani,

U prilogu Vam, kao ovlašteni predlagač, u skladu sa članom 174. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) (u daljnjem tekstu: Poslovnik), dostavljam Prijedlog dopune Poslovnika, koji je usvojila Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 8. sjednici, održanoj 23.4.2024. godine. Uz navedeni prijedlog dostavljam odredbe člana Poslovnika koje se dopunjuju te prečišćeni tekst Poslovnika.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Predlagač delegat u Domu naroda

Ilija Cvitanović

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. 3. b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 174. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na _____ sjednici, održanoj _____ godine, donio je

DOPUNU POSLOVNIKA DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Poslovniku Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), u članu 51. stav (1) tački f) iza riječi: „obnove i“ dodaje se riječ „održivog“, zatim nakon riječi "Hercegovine" umjesto interpunkcijskog znaka tačka-zarez stavlja se interpunkcijski znak zarez i dodaje riječ „uključujući“:

U tački f) dodaju se alineje koje glase:

- 1) provođenje dokumenata koji doprinose realizaciji održivog razvoja i međunarodnih obaveza u oblasti održivog razvoja u Bosni i Hercegovini;
- 2) planiranje finansiranja razvojnih prioriteta definiranih u strateškim dokumentima Bosne i Hercegovine, a koji doprinose realizaciji održivog razvoja u Bosni i Hercegovini;
- 3) odnose s tijelima nadležnim za praćenje realizacije održivog razvoja u Bosni i Hercegovini;
- 4) usklađivanje strateških dokumenata Bosne i Hercegovine s dokumentima koji doprinose realizaciji održivog razvoja u Bosni i Hercegovini i analizu njihove primjene;
- 5) provođenje dokumenata koji se odnose na realizaciju održivog razvoja i međunarodnih obaveza u oblasti održivog razvoja u Bosni i Hercegovini;

U stavu (2) iza riječi: „obnove i“ dodaje se riječ „održivog“.

Član 2.

Ova dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Broj:
Sarajevo, _____ godine

Predsjedavajući
Doma naroda

Obrazloženje

USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je sadržan u članu IV.3.b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Bosna i Hercegovina se u septembru 2015. godine, sa 192 države članice Ujedinjenih naroda, obavezala da će provesti Agendu 2030, koja predstavlja plan djelovanja za prosperitet i dobrobit ljudi i planete. Agenda 2030 sastoji se od 17 ciljeva i 169 potciljeva održivog razvoja, a kroz Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja u BiH (u daljnjem tekstu: SDG okvir) ovi su potciljevi sagledani u kontekstu BiH. SDG okvir je trenutno jedini razvojni dokument usvojen na svim nivoima vlasti BiH. Bosna i Hercegovina je tako prepoznala značaj i potencijal provođenja SDG-eva kao mogućnost značajnog unapređenja socijalnih, ekonomskih i okolišnih aspekata života u zemlji. SDG okvir je zasnovan na procjeni ključnih trendova održivog razvoja, prilika i prepreka, posebno u kontekstu pristupanja BiH Evropskoj uniji, pa su tako njime utvrđena tri pravca održivog razvoja: dobra uprava i upravljanje javnim sektorom, pametan rast, društvo jednakih mogućnosti, te dvije horizontalne teme: ljudski kapital za budućnost i princip „Niko ne smije biti isključen“.

Odlukom Vijeća ministara BiH iz "Službenog glasnika BiH", broj 54/23, formirana je Interresorna radna grupa za praćenje provođenja Ciljeva održivog razvoja (SDG Vijeće), kao privremeno tijelo Vijeća ministara BiH, sa zadacima predstavljanja napretka BiH o provođenju SDG-eva, kako kroz godišnje izvještavanje Vijeću ministara BiH, tako i kroz međunarodne izvještaje, konferencije, te prezentacije ka lokalnim akterima. SDG Vijeće također ima cilj da podstakne angažman šireg spektra socioekonomskih partnera u proces provođenja SDG okvira u BiH, te da podigne svijest o njihovoj važnosti.

Godine 2019. BiH je predstavila svoj prvi Dobrovoljni izvještaj (VNR) o provođenju SDG-eva na Političkom forumu na visokom nivou u Njujorku, a 2023. drugi. Ovaj sveobuhvatni izvještaj zajednički su pripremile relevantne institucije na svim nivoima vlasti u BiH. Posljednji VNR istakao je ne samo postignuća i dobre prakse, već je prepoznao i prepreke koje onemogućavaju značajniji napredak u nekoliko oblasti. Naglašava imperativnu potrebu da se usredsrijede napor na inovativne mehanizme finansiranja kako bi se pokrenuli projekti usklađeni s SDG-evima, jačanje privatnog sektora i poboljšanje još uvijek nedovoljno razvijenih javno-privatnih partnerstava.

U postizanju održivog razvoja, zakonodavna tijela igraju značajnu ulogu kao glavni institucionalni akteri odgovorni za donošenje zakona, usvajanje budžeta, osiguravanje odgovornosti za efikasno provođenje i zastupanje građana. Stoga su ključni u procesu operacionalizacije Ciljeva održivog razvoja (SDG-eva) u konkretne politike i mjere. Članovi zakonodavnih tijela su pozicionirani kao posrednici između građana i javnih institucija, što im omogućava da se zalažu za politike usmjerene na građane i zakonodavstvo koje treba da osigura da niko ne bude izostavljen iz razvojnih procesa i rezultata. Stoga je iznimno važno da parlamenti imaju odgovarajući institucionalni okvir kroz koji bi se osigurao sveobuhvatan pogled na politike održivog razvoja.

PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PRIJEDLOG DOPUNE POSLOVNIKA

SDG okvir služi za usmjeravanje tekućih i predstojećih procesa strateškog planiranja u BiH, uključujući Republiku Srpsku, Federaciju BiH, kao i Brčko Distrikt BiH. Strategije razvoja svih nivoa vlasti, kao i Strateški okvir BiH, potpuno su usklađeni sa SDG okvirom. Osim toga, SDG okvir utvrđuje i konkretne potciljeve kao i indikatore preko kojih će se napredak mjeriti.

PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za primjenu ove dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine nisu neophodna finansijska sredstva.

B

Član 51.

(Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj)

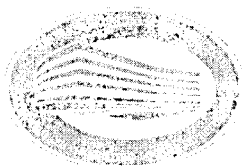
(1) Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na:

- a) ekonomske reforme koje su u nadležnosti institucija BiH;
  - b) prijedloge reformi ili inicijative za izmjene zakona koje Komisiji dostavljaju predstavnici građanskog društva, odnosno udruženja privrednika, unije poslodavaca, sindikata, agencija za regionalni razvoj, udruženja građana ili drugih nevladinih interesnih grupa;
  - c) monetarnu politiku;
  - d) politiku vanjskog zaduživanja;
  - e) odnose s međunarodnim finansijskim institucijama;
  - f) politiku i program obnove i razvoja Bosne i Hercegovine;
  - g) definiranje mjera ekonomske politike;
  - h) fiskalnu i kreditnu politiku Bosne i Hercegovine;
  - i) politiku bankarstva;
  - j) statistiku, mjere i standarde.
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti ekonomskih reformi, obnove i razvoja Bosne i Hercegovine.

POSLOVNIK DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni prečišćeni tekst)

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine
Sekretarijat PSBiH
Zakonodavno-pravni sektor
Informaciono-dokumentacioni sektor
Odjel za izdavačku djelatnost i publikacije

Za izdavača:
Kolegij Sekretarijata PSBiH

Glavna urednica:
Lejla Tafro-Sefić,
rukovoditeljica Indok sektora

Urednik:
Edin Isanović

Lektorica:
Lejla Nuhodžić

Korektura:
Srećko Veselinović

DTP:
Željka Omeragić

Štampa: "BLICDRUK" d.o.o. Sarajevo

Izdanja Parlamentarne skupštine BiH
Publikacija broj: 109
Sarajevo, 2023. godine

POSLOVNIK DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni prečišćeni tekst)

一、
二、
三、
四、
五、
六、
七、
八、
九、
十、
十一、
十二、
十三、
十四、
十五、
十六、
十七、
十八、
十九、
二十、
二十一、
二十二、
二十三、
二十四、
二十五、
二十六、
二十七、
二十八、
二十九、
三十、
三十一、
三十二、
三十三、
三十四、
三十五、
三十六、
三十七、
三十八、
三十九、
四十、
四十一、
四十二、
四十三、
四十四、
四十五、
四十六、
四十七、
四十八、
四十九、
五十、
五十一、
五十二、
五十三、
五十四、
五十五、
五十六、
五十七、
五十八、
五十九、
六十、
六十一、
六十二、
六十三、
六十四、
六十五、
六十六、
六十七、
六十八、
六十九、
七十、
七十一、
七十二、
七十三、
七十四、
七十五、
七十六、
七十七、
七十八、
七十九、
八十、
八十一、
八十二、
八十三、
八十四、
八十五、
八十六、
八十七、
八十八、
八十九、
九十、
九十一、
九十二、
九十三、
九十四、
九十五、
九十六、
九十七、
九十八、
九十九、
一百、

Ovaj neslužbeni prečišćeni tekst sadrži: Poslovnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 58/14); Izmjene Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 88/15) - označeno **podebljanim slovima**; Izmjene i dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 96/15) - označeno *kosim slovima*; Poslovnik o dopunama Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 53/16) - označeno podvučenim slovima.

Ovaj prečišćeni tekst predstavlja neslužbenu verziju i na njega se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

**POSLOVNIK
DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

**(Neslužbeni prečišćeni tekst)
("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16)**

**POGLAVLJE I. Konstituiranje Doma
Odjeljak A. Konstituiranje Doma**

**Član 1.
(Organiziranje i rad Doma)**

Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Dom) organizira se i radi u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustav BiH), zakonom i ovim poslovnikom.

**Član 2.
(Konstituirajuća sjednica)**

- (1) Dom se konstituira održavanjem prve sjednice tog mandata, a konstituiranje je završeno izborom predsjedavajućeg i dva zamjenika predsjedavajućeg.
- (2) Prvu sjednicu Doma, nakon izbora, saziva Kolegij Doma iz prethodnog saziva, ako zakonom nije drugačije regulirano.
- (3) Dok se ne izabere predsjedavajući, prvom sjednicom predsjedava najstariji izabrani ili najstariji izabrani prisutni delegat kao privremeni predsjedavajući.
- (4) Nakon otvaranja prve sjednice, privremeni predsjedavajući čita listu delegata.

Član 3.
(Svečana izjava)

Delegati preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane izjave koja glasi: "Obavezujem se da ću savjesno obavljati povjerene mi dužnosti; poštivati Ustav Bosne i Hercegovine; u potpunosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini; štiti i zauzimati se za ljudska prava i osnovne slobode; te štiti interese i ravnopravnost svih naroda i građana."

Odjeljak B. Klubovi naroda

Član 4.
(Način osnivanja klubova naroda)

- (1) Nakon što delegati daju svečanu izjavu, Dom osniva tri kluba delegata konstitutivnih naroda (u daljnjem tekstu: klubovi naroda):
  - a) Klub delegata bošnjačkog naroda;
  - b) Klub delegata hrvatskog naroda;
  - c) Klub delegata srpskog naroda.
- (2) Klubovi naroda osnivaju se kao oblik djelovanja delegata u Domu, naročito u pripremi, predlaganju i razmatranju tačaka dnevnog reda sjednice Doma.

Član 5.
(Organizacija klubova naroda)

Svaki klub naroda samostalno uređuje svoju organizaciju i način rada te bira predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg.

Član 6.
(Uslovi za rad klubova naroda)

- (1) Radi stvaranja uslova za učešće u aktivnostima Doma, klubovi naroda imaju pravo na službene prostorije, finansijska sredstva, administrativne, tehničke i druge uslove za rad.
- (2) Zajednička komisija za administrativne poslove odlučuje o načinu i mogućnostima korištenja prava iz stava (1) ovog člana.

Odjeljak C. Predsjedavajući, prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma

Član 7.

(Izbor predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Doma)

- (1) Nakon što su osnovani klubovi naroda, Dom među svojim članovima bira po jednog predstavnika iz svakog konstitutivnog naroda koji će obavljati dužnosti: predsjedavajućeg, prvog zamjenika predsjedavajućeg i drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma. Predsjedavajući ne može biti izabran iz istog konstitutivnog naroda kao predsjedavajući Predstavničkog doma.
- (2) Svaki klub naroda i svaki delegat ima pravo predlagati kandidate za ove dužnosti. Nakon što se utvrdi lista kandidata za svako mjesto, glasa se. Ako za jedno mjesto ima više kandidata, prvo se glasa za kandidata kojeg je predložio klub naroda.
- (3) Ako od više kandidata za jedno mjesto nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu ili su dobili isti broj glasova, glasanje se ponavlja za dva kandidata koji su dobili najviše ili isti broj glasova.
- (4) Odluka o izboru donosi se na način utvrđen za odlučivanje u Domu. U slučaju usaglašavanja, usaglašavanje će obaviti predsjedavajući klubova naroda. Ako usaglašavanje ne uspije, glasanje se ponavlja.
- (5) Ako nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu, glasanje se u cjelini ponavlja.

POGLAVLJE II. Prava i dužnosti delegata

Član 8.

(Učešće u radu)

- (1) Delegat ima prava i dužnosti utvrđene Ustavom BiH, zakonom, odlukom, Kodeksom ponašanja poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH (u daljnjem tekstu: Kodeks) i ovim poslovníkom.
- (2) Delegat ima pravo i dužnost prisustvovati sjednici Doma i sjednici komisija Doma čiji je član. On učestvuje u njihovom radu i angažira se na pronalaženju rješenja i donošenju odluka kojima se osigurava izvršavanje ustavnih nadležnosti institucija BiH.
- (3) U ostvarivanju svojih dužnosti delegat može učestvovati u radu komisija čiji nije član, osim u radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-

sigurnosne agencije BiH, bez prava glasa.

- (4) Delegat koji je spriječen prisustvovati sjednici Doma ili sjednici komisije čiji je član, ili koji mora napustiti sjednicu za vrijeme njenog trajanja, na vrijeme obavještava predsjedavajućeg Doma ili predsjedavajućeg komisije i iznosi razloge svog odsustva.

Član 9. (Delegatske inicijative)

Delegat ima pravo inicirati usvajanje, izmjene ili dopune Ustava BiH, zakona i drugih akata, te primjenjivati druge postupke sadržane u ovom poslovniku.

Član 10. (Obavještavanje delegata i dostavljanje materijala)

Delegat se, u skladu s Poslovnikom, pravovremeno obavještava o aktivnostima Doma i dostavlja mu se odgovarajući materijal.

Član 11. (Prava i dužnosti delegata)

- (1) Delegat ima pravo na slobodu djelovanja i izražavanja.
- (2) Delegat je dužan baviti se pitanjima od političkog i javnog interesa.
- (3) Prava i dužnosti iz st. (1) i (2) ovog člana delegat ostvaruje u Parlamentarnoj skupštini BiH, u domaćim i međunarodnim institucijama u koje je izabran kao delegat – predstavnik Parlamentarne skupštine BiH, komuniciranjem s građanima, nevladinim organizacijama, predstavnicima svih nivoa vlasti i političkih stranaka u Bosni i Hercegovini, predstavnicima drugih država, međunarodnih organizacija, na javnim skupovima, te putem sredstava javnog informiranja.

Član 12. (Čuvanje tajnosti)

- (1) Delegat je obavezan štititi tajne podatke, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH, kao i lične podatke, u skladu s drugim relevantnim zakonima.
- (2) Prije dostavljanja materijala delegatu, predsjedavajući Doma i predsjedavajući komisija Doma odlučuju o stepenu povjerljivosti materijala pripremljenog u Domu, u skladu sa zakonom.

Član 13.
(Radnopravni status delegata)

Delegat koji ima status stalno zaposlenog u Parlamentarnoj skupštini BiH ima pravo na plaću za obavljanje dužnosti i druge naknade, u skladu sa zakonom i odlukama Zajedničke komisije za administrativne poslove, a svi delegati imaju pravo na delegatski paušal, te pravo na naknadu određenih materijalnih troškova.

Član 14.
(Delegatska legitimacija)

- (1) Delegatu se izdaju delegatska legitimacija i glasačka kartica s brojem, za čiju je upotrebu odgovoran. Delegatska legitimacija i glasačka kartica s brojem ne mogu se davati nijednom drugom licu ni delegatu.
- (2) U delegatskoj legitimaciji obavezno se navode: ime i prezime delegata, imunitetsko pravo i druga prava određena zakonom.
- (3) Kolegij Doma utvrđuje sadržaj, formu i način vođenja evidencije o delegatskoj legitimaciji i glasačkoj kartici s brojem.
- (4) Sekretar Doma, uz konsultacije s nosiocem legitimacije, zadužen je za upisivanje podataka u legitimaciju, njeno izdavanje i vođenje evidencije.

Član 15.
(Imunitet)

Članom 1. Izmjena Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/15 - stupio na snagu 25. 11. 2015. godine) član 15. izmjenjen.

- (1) **U skladu sa Ustavom BiH i zakonom, delegat neće biti krivično ili građanski odgovoran za bilo koji postupak izvršen u okviru svojih dužnosti u Parlamentarnoj skupštini BiH.**
- (2) **Odluku da li je postupak izvršen u okviru dužnosti u Parlamentarnoj skupštini BiH donosi nadležni sud u skladu sa Zakonom o imunitetu BiH.**

Član 16.
(Ostavka delegata)

Delegat ima pravo podnijeti ostavku na delegatsku dužnost u skladu sa zakonom, o čemu obavještava predsjedavajućeg Doma.

POGLAVLJE III. Organizacija Doma

Odjeljak A. Kollegij Doma i Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH

Član 17. (Kollegij Doma)

- (1) Kollegij Doma čine: predsjedavajući, te prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma.
- (2) U sastavu Kollegija Doma nastojat će se osigurati zastupljenost oba spola.
- (3) Predsjedavajući, te prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma imaju pravo podnijeti ostavku na tu dužnost Domu u pisanoj formi ili usmeno na sjednici Doma.
- (4) Predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg Doma koji podnese ostavku može zatražiti hitnu raspravu u vezi sa ostavkom. Ako i nakon rasprave ostane pri ostavci, upražnjena pozicija popunjava se u skladu s odredbama ovog poslovnika.
- (5) U slučajevima kada je jedan od članova Kollegija Doma spriječen da prisustvuje sjednici Kollegija Doma ili Doma, može ga zamijeniti predsjedavajući kluba naroda čiji je član odsutni član Kollegija Doma ili delegat kojeg ovlasti.
- (6) Predstavnik odsutnog člana Kollegija Doma ima ovlaštenja da učestvuje u radu Kollegija Doma i Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH, te da glasa o odlukama koje kolegiji donose u skladu s ovim poslovníkom.
- (7) U slučaju da mjesto predsjedavajućeg, prvog ili drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma ostane upražnjeno, Dom bira jednog od svojih članova iz istog konstitutivnog naroda kojem pripada i odsutni predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg, koji će popuniti upražnjeno mjesto.

Član 18. (Nadležnosti Kollegija Doma)

Kollegij Doma nadležan je za:

- a) stvaranje pretpostavki za potpuno ostvarivanje prava i dužnosti delegata, koja su u vezi s obavljanjem njihove dužnosti;
- b) ostvarivanje saradnje s Predstavničkim domom, uključujući održavanje zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH na zahtjev Kollegija Predstavničkog doma, i za održavanje sjednice Zajedničkog kolegija oba

- doma Parlamentarne skupštine BiH;
- c) ostvarivanje prava i dužnosti Doma prema Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, u skladu sa Ustavom BiH, zakonom i ovim poslovnikom;
  - d) razmatranje inicijativa i prijedloga podnesenih Domu u vezi s njihovom usklađenošću s ovim poslovnikom;
  - e) odlučivanje o tome koja je komisija nadležna za razmatranje prijedloga zakona i drugih inicijativa;
  - f) konsultacije s Kolegijem Predstavničkog doma u vezi s utvrđivanjem godišnjeg kalendara sjednica;
  - g) utvrđivanje prijedloga za imenovanje i razrješenje sekretara Doma i sekretara Zajedničke službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH;
  - h) imenovanje i razrješenje rukovodećih državnih službenika na prijedlog Kolegija Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH i u skladu s Odlukom o organizaciji Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH;
  - i) ostvarivanje saradnje s političkim strankama, organizacijama i udruženjima građana;
  - j) odlučivanje o tumačenju ovog poslovnika, dok pitanje ne regulira Dom;
  - k) konsultacije u vezi s pripremanjem dnevnog reda sjednice Doma;
  - l) sva druga pitanja koja bi mogla uticati na rad Doma i obavljanje i drugih poslova koje mu Dom i ovaj poslovnik stavljaju u nadležnost.

Član 19.

(Sazivanje sjednica i donošenje odluka Kolegija Doma)

- (1) Kolegij Doma sastaje se po potrebi, a najmanje jednom u 15 dana.
- (2) Sjednicu Kolegija Doma saziva predsjedavajući Doma u roku od sedam dana na zahtjev bilo kojeg člana Kolegija Doma. Ako je predsjedavajući spriječen ili odbije da sazove sjednicu Kolegija Doma na zahtjev ostalih članova Kolegija Doma, jedan od tih članova može sazvati sjednicu Kolegija Doma, u roku od sedam dana.
- (3) Kvorum čine dva člana Kolegija Doma. Kolegij Doma donosi svoje odluke konsenzusom prisutnih članova. Ako napor da se postigne konsenzus ne uspije, odluke donosi Dom.

Član 20.
(Drugi učesnici na sjednicama Kolegija Doma)

- (1) Sjednici Kolegija Doma, po potrebi, mogu prisustvovati i ostali delegati i lica koja pozove predsjedavajući, a koji nemaju pravo odlučivanja.
- (2) Na sjednice ili dijelove sjednica Kolegija Doma na kojima se razmatraju pitanja iz člana 18. tačka k) ovog poslovnika i u drugim slučajevima, prema ocjeni Kolegija Doma, poziva se predstavnik Vijeća ministara BiH. Stav predstavnika Vijeća ministara BiH ne utiče na usvajanje odluke.

Član 21.
(Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH)

Članom 1. Izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 96/15 - stupio na snagu 16. 12. 2015. godine) u stavu (5), iza tačke c), dodaje se nova tačka d), a dosadašnje tačke d), e), f) i g) postaju tačke e), f), g) i h).

- (1) Sjednica Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Zajednički kolegij) održava se najmanje jednom mjesečno.
- (2) Zajedničkim kolegijem naizmjenično predsjedavaju predsjedavajući domova. Prvu sjednicu Zajedničkog kolegija sazivaju predsjedavajući oba doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: oba doma). Sljedeću sjednicu saziva predsjedavajući doma koji predsjedava sjednicom. Ako je predsjedavajući Doma naroda ili Predstavničkog doma spriječen ili ako odbije da sazove sjednicu Zajedničkog kolegija, sjednicu Zajedničkog kolegija može sazvati svaki od njegovih zamjenika.
- (3) Kvorum čini većina članova Zajedničkog kolegija, pod uslovom da su prisutna najmanje dva člana iz svakog doma. Zajednički kolegij donosi odluke konsenzusom onih članova koji su prisutni i koji glasaju. Ako naponi da se postigne konsenzus ne uspiju, konačne odluke donose domovi.
- (4) Kada se tako odluči, u radu Zajedničkog kolegija mogu učestvovati predstavnici klubova naroda i klubova poslanika.
- (5) Zajednički kolegij nadležan je za:
  - a) iniciranje i koordiniranje međuparlamentarne saradnje;
  - b) imenovanje članova privremenih delegacija koje učestvuju na međuparlamentarnim skupovima, o čemu obavještavaju klubove naroda i klubove poslanika;

- c) odlučivanje o načinu i rokovima rasprava u vezi s odlukama koje zahtijevaju odobrenje oba doma;
- d) *u skladu s članom 25. stav (2) Kodeksa, razmatra žalbe delegata na odluke Zajedničke komisije za ljudska prava, kojom je izrečena mjera o povredi Kodeksa;*
- e) utvrđivanje kriterija za izbor članova stalnih delegacija Parlamentarne skupštine BiH;
- f) sazivanje i organiziranje zajedničke sjednice oba doma;
- g) sazivanje zajedničkih sastanaka s Vijećem ministara BiH;
- h) obavljanje i drugih poslova koje mu domovi stavljaju u nadležnost i koji su utvrđeni poslovniciima domova.

Odjeljak B. Predsjedavajući Doma

Član 22.

(Rotacija na dužnosti predsjedavajućeg Doma i predsjedavanje sjednicama)

- (1) Predsjedavajući Doma automatski se rotira na toj dužnosti, bez glasanja, svakih osam mjeseci, počevši od dana izbora predsjedavajućeg.
- (2) Ako predsjedavajući Doma ne prisustvuje sjednici Doma, dužnost predsjedavajućeg obavlja prvi zamjenik predsjedavajućeg Doma. Ako prvi zamjenik predsjedavajućeg ne prisustvuje sjednici Doma, dužnost predsjedavajućeg obavlja drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma.

Član 23.

(Dužnosti predsjedavajućeg Doma)

- (1) Predsjedavajući Doma:
  - a) predstavlja Dom;
  - b) učestvuje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Doma;
  - c) učestvuje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Kolegija Doma;
  - d) inicira raspravu o pitanjima iz nadležnosti Doma;
  - e) usmjerava raspravu, daje riječ učesnicima u raspravi i oduzima je prema ovom poslovniku;
  - f) ograničava trajanje rasprave u vezi s jednim ili više pitanja, ako je potrebno, kako bi se osiguralo razmatranje usvojenog dnevnog reda u cjelini;

- g) preduzima sve potrebne mjere kako bi se osigurala mirna i uredna rasprava, uključujući i odgađanja za kraće vrijeme;
  - h) brine o dosljednoj primjeni ovog poslovnika;
  - i) zadužen je za primjenu principa javnosti rada Doma i komisija Doma;
  - j) stvara pretpostavke za potpuno ostvarivanje prava i obavljanje dužnosti delegata u okviru nadležnosti Doma;
  - k) potpisuje zakone i druge akte koje Dom usvoji;
  - l) daje uputstva sekretaru Doma u vezi s obavljanjem zadataka i dužnosti;
  - m) obavlja druge dužnosti u skladu s odlukama Doma.
- (2) U obavljanju spomenutih dužnosti predsjedavajući Doma konsultira se sa zamjenicima predsjedavajućeg.
- (3) U slučaju spriječenosti predsjedavajućeg, dužnost predsjedavajućeg preuzima prvi zamjenik predsjedavajućeg, a u njegovom odsustvu drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma.

Odjeljak C. Opće odredbe o komisijama Doma

Član 24. (Osnivanje komisija)

Dom osniva stalne i privremene komisije Doma i, zajedno s Predstavničkim domom, zajedničke stalne i privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Član 25. (Privremene komisije Doma)

- (1) Dom svojim zaključkom može, na prijedlog delegata ili kluba naroda, osnovati privremene komisije Doma ili, na prijedlog Predstavničkog doma, privremene zajedničke komisije:
- a) komisije za izvršenje ili pripremanje određenog akta ili pitanja;
  - b) istražne komisije.
- (2) Predlagač je dužan predložiti ciljeve i zadatke komisije.
- (3) Dom zaključkom utvrđuje zadatke i sastav komisije.

Član 26.
(Imenovanje članova komisija)

- (1) Dom imenuje članove komisija. Imenovanje mora biti u skladu s raspodjelom mjesta u Domu.
- (2) Stalne komisije imaju šest članova, dok privremene komisije Doma mogu imati do šest članova. Komisije se popunjavaju srazmjerno klubovima naroda u Domu od kojih su dvije trećine članova izabrane s teritorije Federacije BiH, a jedna trećina s teritorije Republike Srpske.
- (3) Prvu sjednicu komisije saziva sekretar Doma.
- (4) Komisija među svojim članovima bira predsjedavajućeg, te prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg. Oni se biraju iz tri konstitutivna naroda.
- (5) Do izbora predsjedavajućeg, sjednicom predsjedava najstariji izabrani član komisije.

Član 27.
(Mišljenja, prijedlozi i izvještaji komisije)

- (1) Komisija daje mišljenja, podnosi prijedloge i izvještaje Domu i obavlja druge poslove kako je propisano ovim poslovníkom ili zakonom. Komisija odlučuje o pitanjima koja joj Dom prenese u nadležnost, s tim što se na komisiju ne može prenijeti nadležnost za usvajanje zakona.
- (2) Komisija podnosi Domu jednom godišnje izvještaj o svom radu.

Član 28.
(Organiziranje rada komisije)

Predsjedavajući komisije, u saradnji s njenim sekretarom, organizira rad komisije. Predsjedavajući komisije ima ista ovlaštenja i kompetencije kao predsjedavajući Doma, primijenjeno na postupke i rasprave u komisiji.

Član 29.
(Prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg komisije)

- (1) Ako predsjedavajući komisije ne prisustvuje sjednici komisije, dužnost predsjedavajućeg obavlja prvi zamjenik predsjedavajućeg. Ako prvi zamjenik predsjedavajućeg ne prisustvuje sjednici komisije, dužnost predsjedavajućeg obavlja drugi zamjenik predsjedavajućeg.
- (2) Ako mjesto predsjedavajućeg komisije ili jednog od njegovih zamjenika osta-

ne upražnjeno, komisija određuje jednog od svojih članova da privremeno popuni upražnjeno mjesto i o tome obavještava Dom.

Član 30.
(Sazivanje sjednica komisije)

- (1) Sjednicu komisije saziva predsjedavajući komisije na vlastitu inicijativu i na prijedlog Kolegija Doma ili zamjenika predsjedavajućeg te komisije ili najmanje jedne trećine članova komisije, kao i u slučaju iz člana 29. stav (1) ovog poslovnika.
- (2) Predsjedavajući saziva sjednicu komisije pet dana prije održavanja sjednice, osim ako ne postoje opravdani razlozi za njeno sazivanje u kraćem roku. Delegatu se na vrijeme dostavlja materijal koji je u vezi s dnevnim redom sjednice.
- (3) Ako predsjedavajući komisije ne sazove sjednicu kada se to od njega zatraži, sjednicu saziva jedan od zamjenika predsjedavajućeg komisije.
- (4) Sjednici komisije mogu prisustvovati delegati koji nisu članovi te komisije, kao i stručnjaci za pojedine oblasti, bez prava odlučivanja, osim sjednici Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH.

Član 31.
(Donošenje odluka u komisijama)

- (1) Komisija odlučuje prostom većinom, uz uslov da je prisutna najmanje većina njenih članova.
- (2) Prilikom donošenja konačnih odluka o kojima se ne izjašnjava Dom, komisija odlučuje većinom u kojoj moraju biti zastupljena sva tri konstitutivna naroda, s tim što predsjedavajući, prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg komisije nastoje postići saglasnost. Ako se postigne saglasnost, o odluci se ponovo glasa na sjednici komisije.

Član 32.
(Saradnja s drugim komisijama)

Komisija sarađuje s drugim komisijama Doma, odgovarajućim komisijama Predstavničkog doma i zajedničkim komisijama oba doma Parlamentarne skupštine BiH o pitanjima od zajedničkog interesa.

Član 33.
(Saradnja s drugim institucijama)

U obavljanju dužnosti iz svoje nadležnosti komisija može sarađivati s odgovarajućim tijelima Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i entitetskih parlamenata, te drugim tijelima i institucijama na svim nivoima vlasti, kao i s građanima i njihovim udruženjima.

Član 34.
(Ovlaštenja komisije)

Komisija može:

- a) provesti javna ili zatvorena saslušanja, samostalno ili s drugim nadležnim komisijama;
- b) pozivati i saslušati svjedoke iz bilo koje institucije u Bosni i Hercegovini i može od njih zahtijevati da odgovore na sva pitanja i iznesu sve činjenice i informacije, kao i one koje predstavljaju tajni podatak;
- c) pokrenuti pitanje odgovornosti za neodazivanje pozivu komisije, davanje lažnih ili netačnih izjava komisiji pod zakletvom;
- d) zahtijevati izvještaj od bilo kojeg izabranog i imenovanog zvaničnika, službenika ili institucije;
- e) zahtijevati pomoć revizora;
- f) zatražiti pomoć nezavisnih stručnjaka van institucija u Bosni i Hercegovini.

Član 35.
(Javno saslušanje)

- (1) Javno saslušanje provodi se kada se ocijeni da je to potrebno, radi pribavljanja informacija ili stručnih mišljenja, sagledavanja stanja u pojedinim oblastima iz nadležnosti komisije i pronalaženja rješenja za određena pitanja.
- (2) Odluku o provođenju saslušanja donosi Dom ili komisija.
- (3) Kada odluku o provođenju saslušanja donosi Dom, Kolegij Doma obavještava komisiju koja je određena za provođenje saslušanja. Odluka Doma sadrži:
  - a) predmet saslušanja;
  - b) imena lica koja je potrebno pozvati;
  - c) rok za provođenje saslušanja.
- (4) Kada odluku o provođenju saslušanja donosi komisija, predsjedavajući komisije upoznaje Kolegij Doma, a kada odluku o provođenju saslušanja

donosi zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH, predsjedavajući komisije upoznaje kolegije oba doma. Odluka komisije o provođenju saslušanja sadrži elemente iz stava (3) ovog člana.

- (5) Komisija koja je određena za provođenje saslušanja ili koja je odlučila da provede saslušanje, utvrđuje termin saslušanja i u pisanoj formi poziva lica iz člana 30. tačka b)¹ ovog poslovnika.
- (6) Saslušanje se, u pravilu, snima fonografski, odnosno o njemu se vodi zapisnik, a tehničke i druge ispravke mogu se vršiti samo u dogovoru i uz saglasnost lica koja su predmet saslušanja.
- (7) Komisija će odlučiti da se dio saslušanja zatvori za javnost ako procijeni da su pitanja o kojima se provodi saslušanje osjetljiva za nacionalnu ili ličnu sigurnost.
- (8) Javno saslušanje nije dopušteno ako je riječ o pitanjima o kojima se vodi sudski postupak.
- (9) Komisija sačinjava i Domu dostavlja izvještaj o saslušanju, koji sadrži suštinu izlaganja, a zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH izvještaj podnosi domovima. Komisija može predložiti Domu na usvajanje i odgovarajuće zaključke.

Član 36.

(Potkomisija ili radna grupa)

Radi proučavanja određenih pitanja iz svoje nadležnosti, pripreme izvještaja ili zakona, komisija može osnovati potkomisiju ili radnu grupu i utvrditi njenu nadležnost.

Član 37.

(Procedure)

U slučajevima koji nisu posebno regulirani ovim poslovníkom, procedure u komisijama prate osnovne odredbe o zakonodavnim aktivnostima.

Odjeljak D. Stalne komisije Doma

Član 38.

(Stalne komisije)

Dom ima sljedeće stalne komisije:

- a) Ustavnopravnu komisiju;

---

¹U Poslovniku Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 58/14) u članu 35. stav (5) pogrešno se poziva na član 30. tačka b), umjesto na član 34. tačka b)

- b) Komisiju za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije;
- c) Komisiju za finansije i budžet.

Član 39.
(Ustavnopravna komisija)

Članom 2. Izmjena Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/15 - stupio na snagu 25. 11. 2015. godine) u članu 39. stav (1) tačka j) briše se.

(1) Ustavnopravna komisija:

- a) prati provođenje Ustava BiH;
- b) razmatra pitanja značajna za ustavni poredak Bosne i Hercegovine i daje inicijativu za amandmane na Ustav BiH;
- c) ispituje i dostavlja Domu mišljenja o prijedlozima amandmana na Ustav BiH;
- d) provodi javnu raspravu o prijedlozima amandmana na Ustav BiH ili prijedlozima zakona, te obavještava Dom o rezultatima javne rasprave;
- e) razmatra prijedloge zakona koje Dom treba usvojiti, u vezi s njihovom usklađenošću sa Ustavom BiH i pravnim sistemom BiH, kao i u vezi s pravnom obradom, te Domu podnosi izvještaj s mišljenjem i prijedlozima i pravno-tehničkim ispravkama očiglednih grešaka u tekstu;
- f) razmatra pitanja zakonodavne metodologije i druga pitanja značajna za usklađenost pravno-tehničke obrade akata koje Dom treba usvojiti;
- g) dostavlja mišljenja Ustavnom sudu BiH;
- h) učestvuje u pripremi programa rada iz oblasti zakonodavne aktivnosti Doma;
- i) utvrđuje, zajedno s odgovarajućom komisijom Predstavničkog doma, kada ih i ako ih na to ovlaste oba doma, prijedlog službene verzije prečišćenog teksta zakona i drugih propisa koje usvajaju domovi Parlamentarne skupštine BiH;
- j) — razmatra prijedloge za oduzimanje imuniteta i u vezi s tim predlaže odgovarajuće odluke Domu.**

- (2) Komisija razmatra pitanja koja se odnose na: pravni sistem; izborni sistem; Vijeće ministara BiH; državne praznike; grb, zastavu i državnu himnu BiH; pečat BiH; državnu administraciju; provođenje međunarodnog i domaćeg krivičnog zakonodavstva; te druga pitanja iz nadležnosti Doma koja nisu u nadležnosti drugih komisija.**

Član 40.

(Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije)

- (1) Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije:
  - a) prati vođenje vanjske politike Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH;
  - b) razmatra pitanja saradnje Bosne i Hercegovine s Ujedinjenim narodima i međunarodnom zajednicom;
  - c) razmatra pitanja međuparlamentarne saradnje s odgovarajućim komisijama parlamenata drugih zemalja;
  - d) razmatra pitanja saradnje s Vijećem Evrope, Interparlamentarnom unijom, Centralnoevropskom inicijativom i Organizacijom za sigurnost i saradnju u Evropi, te drugim međunarodnim organizacijama;
  - e) razmatra pitanja rada institucija BiH, nadležnih za pitanja vanjskih poslova i međunarodnih odnosa;
  - f) razmatra aktivnosti stalnih ili privremenih delegacija Parlamentarne skupštine BiH u međuparlamentarnim institucijama;
  - g) razmatra pitanja davanja i otkazivanja saglasnosti za ratifikaciju međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija;
  - h) razmatra pitanja koja se odnose na vanjskotrговinsku politiku;
  - i) razmatra pitanja koja se odnose na sporazume o međunarodnoj trgovini;
  - j) razmatra pitanja koja se odnose na carinsku politiku;
  - k) razmatra pitanja koja se odnose na tarife, propise i zakone iz svoje oblasti;
  - l) razmatra pitanja koja se odnose na međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine;
  - m) razmatra odnose s međunarodnim trgovinskim institucijama;
  - n) razmatra pitanja koja se odnose na putne isprave;
  - o) razmatra pitanja koja se odnose na uspostavu i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacija;
  - p) razmatra pitanja koja se odnose na reguliranje međunarodnog i međuentitetskog saobraćaja;
  - r) razmatra pitanja koja se odnose na civilno zrakoplovstvo;
  - s) razmatra pitanja koja se odnose na informaciono-komunikacione tehnologije.
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti međunarodnih odnosa i vanjskih poslova, vanjske trgovine, carina, saobraćaja i komunikacija.

Član 41.
(Komisija za finansije i budžet)

- (1) Komisija za finansije i budžet razmatra pitanja koja se odnose na:
- a) Centralnu banku BiH;
  - b) bankarstvo, osim politike bankarstva;
  - c) vanjski dug;
  - d) finansiranje institucija BiH;
  - e) funkcioniranje finansijskih institucija na nivou Bosne i Hercegovine;
  - f) propise iz oblasti finansija i budžeta;
  - g) fiskalnu i kreditnu politiku;
  - h) izvršenje i nadzor nad izvršenjem budžeta Bosne i Hercegovine;
  - i) razmatranje odluka o zaduživanju, reprogramiranju dugova i drugim novčanim obavezama Bosne i Hercegovine;
  - j) izvještaje Ureda za reviziju institucija BiH;
  - k) praćenje realizacije preporuka iz revizorskog izvještaja Parlamentarne skupštine BiH i, u saradnji sa Zajedničkom komisijom za administrativne poslove, preduzima neophodne mjere za otklanjanje nedostataka utvrđenih u revizorskom izvještaju;
  - l) njene nadležnosti utvrđene Zakonom o reviziji institucija BiH;
  - m) međuparlamentarnu saradnju sa sličnim komisijama parlamenata drugih zemalja.
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti finansija i budžeta, u skladu s ovim poslovníkom.

Odjeljak E. Zajedničke komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH

Član 42.
(Sastav i konstituiranje zajedničkih komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH)

- (1) Zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: zajednička komisija) ima 12 članova, od kojih se šest bira iz Doma, a šest iz Predstavničkog doma, s tim da se dvije trećine članova biraju s teritorije Federacije BiH, a jedna trećina s teritorije Republike Srpske.

- (2) Prvu sjednicu zajedničke komisije sazivaju sekretari oba doma.
- (3) Zajednička komisija među svojim članovima bira predsjedavajućeg, te prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg, koji se biraju iz tri konstitutivna naroda. Predsjedavajući i prvi zamjenik predsjedavajućeg ne mogu biti članovi istog doma.
- (4) Do izbora predsjedavajućeg zajedničke komisije, sjednicom predsjedava najstariji izabrani član zajedničke komisije.

Član 43.

(Struktura članstva i predsjedavajućih zajedničkih komisija)

Domovi u zajedničkim komisijama imaju jednu polovinu, a najmanje jednu trećinu predsjedavajućih.

Član 44.

(Kvorum i odlučivanje)

- (1) Kvorum za rad zajedničke komisije čini sedam članova komisije, od kojih je najmanje polovina članova komisije iz svakog doma.
- (2) Zajednička komisija odlučuje prostom većinom glasova onih koji su prisutni i koji glasaju, uz uslov da ta većina uključuje najmanje jednu trećinu članova svakog doma koji su prisutni i koji glasaju i jednog predstavnika iz svakog konstitutivnog naroda čiji je najmanje jedan predstavnik prisutan i glasa. Izuzetno od ove odredbe, kada Zajednička komisija za administrativne poslove donosi konačne odluke, primjenjuje odredbe čl. 75. i 76. ovog poslovnika.

Član 45.

(Mišljenja, prijedlozi i izvještaji zajedničkih komisija)

- (1) Zajedničke komisije domovima daju svoja mišljenja, podnose prijedloge i izvještaje i obavljaju i druge poslove kako je propisano poslovniciima oba doma. Zajedničke komisije odlučuju i o pitanjima koja im domovi stave u nadležnost, s tim što se na zajedničke komisije ne može prenijeti nadležnost za usvajanje zakona.
- (2) Domovi svojim zaključkom mogu, na prijedlog delegata, poslanika, klubova naroda i klubova poslanika, osnovati privremene zajedničke komisije, radi praćenja, razmatranja i istraživanja specifičnih pitanja, kao i za pripremanje i prezentiranje prijedloga za usvajanje zakona ili drugih akata iz nadležnosti oba doma.

Član 46.
(Izvještaj o radu)

Zajednička komisija podnosi izvještaj o radu po potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Član 47.
(Primjena odredbi poslovnika domova na zajedničke komisije)

- (1) Zajednička komisija u svom radu primjenjuje ostale opće odredbe poslovnika domova o radu komisija.
- (2) Zajednička komisija može donijeti svoj poslovnik koji mora biti u skladu s poslovnicima domova Parlamentarne skupštine BiH.

Odjeljak F. Stalne zajedničke komisije

Član 48.
(Stalne zajedničke komisije)

Domovi imaju sljedeće stalne zajedničke komisije:

- a) Zajedničku komisiju za odbranu i sigurnost BiH;
- b) Zajedničku komisiju za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;
- c) Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj;
- d) Zajedničku komisiju za evropske integracije;
- e) Zajedničku komisiju za administrativne poslove;
- f) Zajedničku komisiju za ljudska prava.

Član 49.
(Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH)

- (1) Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH:
  - a) razmatra i prati provođenje sigurnosne i odbrambene politike Bosne i Hercegovine;
  - b) provodi parlamentarni nadzor s ciljem unapređenja efikasnosti, transparentnosti i funkcionalnosti. Provođenje parlamentarnog nadzora zasnovano je na principima ustavnosti, zakonitosti, demokratičnosti te poštivanju ljudskih prava i sloboda.

Parlamentarni nadzor provodi nad sljedećim institucijama:

- 1) institucijama odbrane: Ministarstvom odbrane BiH i Oružanim snagama BiH;
  - 2) institucijama sigurnosti: Ministarstvom sigurnosti BiH, Graničnom policijom BiH; Državnom agencijom za istrage i zaštitu – SIPA, Službom za poslove sa strancima, Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela BiH, Agencijom za forenzička ispitivanja i vještačenja, Agencijom za školovanje i stručno usavršavanje kadrova i Agencijom za policijsku podršku;
  - 3) drugim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine u okviru njihovih nadležnosti koje se tiču pitanja odbrane i sigurnosti: Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, u dijelu koji se odnosi na uvoz, izvoz i tranzit oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene, kao i Ministarstvom civilnih poslova BiH, u dijelu koji se odnosi na deminiranje;
  - 4) tijelima Parlamentarne skupštine BiH u okvirima u kojim je njihov rad predmet parlamentarnog nadzora: Nezavisnim odborom Parlamentarne skupštine BiH, Odborom za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH i Uredom parlamentarnog vojnog povjerenika BiH;
  - 5) Zajednička komisija provodi parlamentarni nadzor i nad drugim institucijama Bosne i Hercegovine ako Parlamentarna skupština BiH o tome donese posebnu odluku;
- c) razmatra zakone i amandmane iz oblasti koje su u nadležnosti Zajedničke komisije;
  - d) prati zakonitost i usklađenost rada nadziranih institucija s odbrambenom i sigurnosnom politikom BiH;
  - e) razmatra izvještaje, kratkoročne i dugoročne planove u vezi sa strukturom Oružanih snaga BiH, kadrovskom politikom i regrutiranjem, plaćama i naknadama, obrazovanjem i obukom pripadnika Oružanih snaga BiH, profesionalnim ponašanjem i etičkim standardima za civilno i vojno osoblje;
  - f) nadzire procedure opremanja vojske, nabavki sredstava i uvoz i izvoz oružja i vojne opreme, materijalnu pomoć i ugovore sa stranim firmama koje pružaju usluge odbrambenim institucijama na komercijalnoj osnovi, borbenu gotovost, vojne vježbe, proces vojnog deminiranja i operacije uključujući izvršenje međunarodnih obaveza i međunarodne operacije podrške miru;
  - g) prati i razmatra stanje ljudskih prava i sloboda u sektoru odbrane i sigurnosti;

- h) prati poštivanje političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu nadziranih institucija;
  - i) prati i razmatra primjenu sredstava i metoda u obavljanju posebnih istražnih radnji u nadziranim institucijama;
  - j) razmatra izvještaje o izvršenju budžeta, kao i izvještaje o reviziji nadziranih institucija;
  - k) razmatra i usvaja izvještaje o radu nadziranih institucija;
  - l) pokreće inicijative i podnosi prijedloge zakona iz oblasti nadležnosti nadziranih institucija;
  - m) razmatra prigovore zaposlenih u nadziranim institucijama, osim pitanja iz radno-pravnog odnosa;
  - n) razmatra prijedloge i peticije koje su upućene Parlamentarnoj skupštini BiH ili Zajedničkoj komisiji u vezi s radom nadziranih institucija, predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH mjere za rješavanje pitanja sadržanih u prijedlozima i peticijama i o tome obavještava podnosioc;
  - o) utvrđuje činjenice i uzima izjave od izabranih ili imenovanih zvaničnika, savjetnika, državnih službenika, zaposlenika, policijskih službenika, vojnih ili civilnih lica na službi u Oružanim snagama BiH u slučajevima uočenih nezakonitosti ili nepravilnosti u radu nadziranih institucija;
  - p) razmatra pitanja saradnje Bosne i Hercegovine s tijelima Evropske unije, Ujedinjenih naroda, NATO-a, OSCE-a, Vijeća za regionalnu saradnju (RCC) i drugih međunarodnih organizacija u oblasti odbrane i sigurnosti;
  - r) razmatra aktivnosti stalnih i privremenih delegacija BiH u međunarodnim i međuparlamentarnim institucijama u oblasti odbrane i sigurnosti;
  - s) ostvaruje saradnju s nadležnim parlamentarnim komisijama bh. entiteta, drugih država, kao i s međunarodnim organizacijama i drugim tijelima iz oblasti odbrane i sigurnosti;
  - t) Zajednička komisija može nadzirati svaku aktivnost Oružanih snaga BiH, uključujući i vojne vježbe, pomaganje civilnim organima vlasti u kriznim situacijama, aktivnosti vojnog deminiranja i prisustvovati ovim aktivnostima. Zajednička komisija može najaviti ministru odbrane BiH i načelniku Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH prisustvo nadziranim aktivnostima.
- (2) O aktivnostima iz stava (1) ovog člana Zajednička komisija podnosi izvještaje Parlamentarnoj skupštini BiH i o svojim zaključcima i prijedlozima izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH u skladu s odredbama Poslovnika.
- (3) Zajednička komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti odbrane i sigurnosti BiH.

Član 50.
(Zajednička komisija za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne
agencije BiH)

- (1) Zajednička komisija za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH:
  - a) nadzire zakonitost rada Obavještajno-sigurnosne agencije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija);
  - b) raspravlja i daje mišljenja o imenovanju generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Agencije;
  - c) razmatra izvještaje predsjedavajućeg o pitanjima iz njegove nadležnosti, uključujući mjere preduzete radi rješavanja problema u Agenciji utvrđenih prilikom provođenja inspekcijske kontrole, revizije ili istrage;
  - d) razmatra izvještaje generalnog direktora o radu i troškovima Agencije, te posebno analizira način trošenja budžetskih sredstava;
  - e) daje mišljenja o detaljnom prijedlogu budžeta Agencije;
  - f) razmatra izvještaje glavnog inspektora;
  - g) zahtijeva od zaposlenih u Agenciji da, uz pomoć predsjedavajućeg, osiguraju stručne savjete kada je to potrebno radi provođenja nadzora;
  - h) provodi istrage o radu Agencije.
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti rada Agencije, u skladu sa Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i drugim posebnim zakonima iz kojih proističe odgovarajuća nadležnost.

Član 51.
(Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj)

- (1) Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na:
  - a) ekonomske reforme koje su u nadležnosti institucija BiH;
  - b) prijedloge reformi ili inicijative za izmjene zakona koje Komisiji dostavljaju predstavnici građanskog društva, odnosno udruženja privrednika, unije poslodavaca, sindikata, agencija za regionalni razvoj, udruženja građana ili drugih nevladinih interesnih grupa;
  - c) monetarnu politiku;
  - d) politiku vanjskog zaduživanja;
  - e) odnose s međunarodnim finansijskim institucijama;
  - f) politiku i program obnove i razvoja Bosne i Hercegovine;

- g) definiranje mjera ekonomske politike;
  - h) fiskalnu i kreditnu politiku Bosne i Hercegovine;
  - i) politiku bankarstva;
  - j) statistiku, mjere i standarde.
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti ekonomskih reformi, obnove i razvoja Bosne i Hercegovine.

Član 52.

(Zajednička komisija za evropske integracije)

- (1) Zajednička komisija za evropske integracije razmatra pitanja koja se odnose na:
- a) raspravu o općim pitanjima koja su u vezi s evropskim integracijama;
  - b) praćenje izvršavanja prava i obaveza Bosne i Hercegovine proizašlih iz međunarodnih ugovora koji se odnose na Vijeće Evrope;
  - c) koordiniranje rada komisija Parlamentarne skupštine BiH u vezi s evropskim integracijama i dostavljanje mišljenja, preporuka i upozorenja tim komisijama;
  - d) analiziranje posljedica integracijske strategije za Bosnu i Hercegovinu i pripremu sveobuhvatnih izvještaja;
  - e) razmatranje planova, programa, izvještaja i informacija o Procesu stabilizacije i pridruživanja EU;
  - f) praćenje realizacije strategije pridruživanja, pokretanje inicijative za ubrzavanje realizacije strategije pridruživanja u okviru nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH;
  - g) nadziranje usklađivanja zakona Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom EU (*acquis*) kada Komisija stekne uslove za to;
  - h) saradnju s institucijama u Bosni i Hercegovini (posebno s Direkcijom za evropske integracije), institucijama EU i drugih zemalja u vezi s pitanjima integracije;
  - i) organiziranje prezentacije istraživanja javnog mišljenja o pitanjima integracije;
  - j) prikupljanje, pohranjivanje i sistematsko prezentiranje članovima Komisije informacija u vezi s EU;
  - k) nadziranje korištenja dodijeljenih sredstava EU;
  - l) obavljanje drugih poslova u vezi s evropskim pitanjima koja ne spadaju u nadležnost ostalih radnih tijela;

- m) održavanje javnog saslušanja u vezi s pitanjima evropskih integracija radi prikupljanja mišljenja predstavnika civilnog društva, nevladinih organizacija, intelektualaca, kao i vladinih i nevladinih eksperata u određenim oblastima.
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja u vezi s evropskim integracijama.

Član 53.

(Zajednička komisija za administrativne poslove)

Članom 2. Izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 96/15 - stupio na snagu 16. 12. 2015. godinu) u stavu (1) se briše tačka l).

- (1) Zajednička komisija za administrativne poslove:
  - a) donosi opće i pojedinačne akte kojima se uređuju statusna pitanja i materijalni položaj delegata i poslanika u skladu sa zakonom;
  - b) razmatra i predlaže projekciju budžeta u dijelu sredstava predviđenih za rad Parlamentarne skupštine BiH;
  - c) razmatra izvršenje budžeta u dijelu sredstava predviđenih za rad Parlamentarne skupštine BiH, te donosi akte za njihovu realizaciju;
  - d) donosi odluku o raspodjeli sredstava za finansiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i nezavisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, odnosno klubova naroda i poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH;
  - e) na osnovu mišljenja kolegija oba doma, daje saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Sekretarijatu Parlamentarne skupštine BiH i Pravilnik o radu Kolegija Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH;
  - f) daje saglasnost na akte koje, u skladu s Odlukom o organizaciji Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, donosi Kolegij Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, za šta je ovlašten zakonom;
  - g) donosi akte u vezi s evidentiranjem imovine i druge potrebne akte značajne za upravljanje imovinom Parlamentarne skupštine BiH;
  - h) prati realizaciju preporuka iz revizorskog izvještaja Parlamentarne skupštine BiH i, u saradnji s komisijama za finansije i budžet domova Parlamentarne skupštine BiH, preduzima neophodne mjere za otklanjanje nedostataka utvrđenih u revizorskom izvještaju;
  - i) odlučuje, na osnovu prijedloga Kolegija Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, o rasporedu radnih prostorija u Parlamentarnoj skupštini BiH;

- j) u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima, utvrđuje naknade i druga materijalna prava članova posebnih i nezavisnih tijela Parlamentarne skupštine BiH;
  - k) imenuje tri člana među članovima komisija iz Doma u Komisiju za izbor i imenovanje članova Centralne izborne komisije BiH;
  - ~~l) preduzima pravne radnje u skladu s odredbama Kodeksa.~~
- (2) Komisija obavlja i druge poslove iz nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH kada to zatraži Parlamentarna skupština BiH.

Član 54. **(Zajednička komisija za ljudska prava)**

Članom 3. Izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 96/15 - stupio na snagu 16. 12. 2015. godine) u stavu (1) tačka v) se mijenja, te se dodaje nova tačka z.)

- (1) Zajednička komisija za ljudska prava razmatra pitanja koja se odnose na:
- a) ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda zagarantiranih Ustavom BiH i zakonodavstvom BiH od državnih organa, javnih institucija i organizacija koje imaju javna ovlaštenja, u slučajevima koje iznese Institucija ombudsmena BiH, građani i entiteti, te o tome obavještava domove;
  - b) državljanstvo;
  - c) emigraciju, imigraciju, izbjeglice i azil;
  - d) provođenje aneksa 6. i 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH;
  - e) kretanje i boravak stranaca;
  - f) ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda, te mjere za njihovu efikasnu zaštitu. Komisija neće razmatrati pitanja koja su u toku rješavanja na sudovima i druge sporove, osim ako je riječ o neprihvatljivom kašnjenju u postupku ili evidentnoj zloupotrebi vlasti i samovolji na koju ukaže Institucija ombudsmena BiH;
  - g) zaštitu ličnih podataka i saradnju s Agencijom za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini;
  - h) prava nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini;
  - i) prijedloge koje dostavljaju građani, uz obavještavanje podnosioca o ishodu;
  - j) peticije u vezi s povredama ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvajajući odgovarajuće mjere i obavještavajući podnosioca i domove o usvojenim odlukama;

- k) saradnju s Komisijom za ljudska prava (predviđenom Aneksom 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH) i Komisijom za raseljena lica i izbjeglice (predviđenom Aneksom 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH), kao i komisijama za ljudska prava u Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske;
  - l) ostvarivanje prava djeteta, posebno poboljšanjem statusa djeteta u Bosni i Hercegovini;
  - m) podsticanje aktivnosti u institucijama BiH na provođenju Konvencije o pravima djeteta, kao i podsticanje i ostvarivanje saradnje s komisijama entitetskih parlamenata na poboljšanju statusa djeteta i provođenju Konvencije o pravima djeteta;
  - n) razmatranje predloženih zakona i drugih propisa u pogledu prava djeteta i sprečavanje diskriminacije djeteta;
  - o) razmatranje pitanja u vezi sa ostvarivanjem prava mladih, posebno poboljšanja prava mladih u Bosni i Hercegovini;
  - p) podsticanje aktivnosti u institucijama BiH na usvajanju i provođenju najznačajnijih međunarodnih dokumenata o pitanju mladih;
  - r) razmatranje prijedloga dokumenata i izvještaja institucija BiH koji se odnose na prava djeteta i na pitanja mladih, te razmatranje priprema za učešće delegacija Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kada se razmatraju pitanja prava djeteta i pitanja mladih;
  - s) analiziranje izvještaja o provođenju Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH;
  - t) upozoravanje izabranih zvaničnika Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH na odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH radi njegove dosljedne primjene;
  - u) razmatranje s Komisijom za odlučivanje o sukobu interesa mogućih slučajeva kršenja Zakona o sukobu interesa izabranih zvaničnika Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH;
  - v) *priprema i utvrđuje Prijedlog kodeksa, te najmanje jednom godišnje dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i ocjenjivanje izvještaj Zajedničke komisije o pitanjima provođenja Kodeksa;*
  - z) *provodi postupak utvrđivanja povrede Kodeksa, te donosi odluku u skladu s odredbama Kodeksa.*
- (2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti ljudskih prava, ostvarivanja prava djeteta, mladih, imigracije, izbjeglica, azila i etike.

POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH

Odjeljak A. Orijentacioni radni plan Doma

Član 55.

(Orijentacioni radni plan Doma)

- (1) Kolegij Doma utvrđuje godišnji orijentacioni radni plan Doma. Taj plan uključuje pitanja i rokove za njihovu raspravu na sjednicama Doma.
- (2) Radi izrade radnog plana, Kolegij Doma zatražit će od Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i komisija i klubova naroda da iznesu prijedloge i mišljenja u roku koji odredi Kolegij Doma.
- (3) Imajući u vidu sve ove prijedloge i bilo koje drugo pitanje koje je već u postupku, sekretar Doma dostavlja Kolegiju Doma prijedlog radnog plana na razmatranje. Kada Kolegij Doma usvoji radni plan, dostavlja ga delegatima i drugim tijelima i organima navedenim u stavu (2) ovog člana.

Član 56.

(Mjesečni kalendar aktivnosti)

- (1) Kolegij Doma utvrđuje mjesečni kalendar aktivnosti Doma do kraja mjeseca za naredni mjesec.
- (2) Mjesečni kalendar aktivnosti uključuje datume predviđene za održavanje sjednice Doma, zajedničke sjednice oba doma, sjednice međunarodnih organizacija kojima prisustvuju delegati iz Doma, sjednice komisija Doma i zajedničkih komisija, klubova, Kolegija Doma, Zajedničkog kolegija, te druge aktivnosti.
- (3) U pravilu, Dom zasjeda najmanje jednom mjesečno.
- (4) Mjesečni kalendar aktivnosti dostavlja se delegatima, komisijama Doma, Predstavničkom domu, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, a objavljuje se i na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH.
- (5) Kalendar se može prilagođavati potrebama Doma.

Odjeljak B. Sazivanje sjednice Doma, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda

Član 57. (Sazivanje sjednice Doma)

- (1) Predsjedavajući Doma, u dogovoru sa zamjenicima predsjedavajućeg Doma ili na vlastitu inicijativu, saziva sjednicu Doma i predlaže dnevni red delegatima prema radnom planu.
- (2) Poziv za sjednicu Doma dostavlja se delegatu najmanje sedam dana prije dana održavanja planirane sjednice, osim ako ovim poslovnikom nije drugačije propisano. Dnevni red, materijal pripremljen za sjednicu i, ako je to slučaj, zapisnik prethodne sjednice dostavljaju se delegatu s pozivom za sjednicu.
- (3) U izuzetnim slučajevima, dnevni red, izmjena ili dopuna dnevnog reda mogu biti predloženi za vrijeme održavanja sjednice Doma, a materijal podijeljen na samoj sjednici.

Član 58. (Sazivanje hitne sjednice)

Izuzetno od odredbi člana 57. ovog Poslovnika, iz opravdanih razloga i na zahtjev najmanje pet delegata ili na zahtjev većine članova Kolegija Doma, predsjedavajući Doma sazvat će sjednicu Doma u roku od tri dana od dana prijema spomenutog zahtjeva. U tom slučaju, dnevni red sjednice može biti predložen na početku njenog održavanja, a materijali podijeljeni na samoj sjednici.

Član 59. (Sazivanje sjednice Doma u slučaju spriječenosti predsjedavajućeg Doma)

- (1) Zamjenik predsjedavajućeg Doma saziva sjednicu ako je predsjedavajući Doma spriječen da je sazove.
- (2) Ako predsjedavajući Doma ne sazove sjednicu u roku iz člana 58. ovog poslovnika, zamjenik predsjedavajućeg saziva sjednicu Doma najkasnije u roku od tri dana.

Član 60. (Utvrdjivanje dnevnog reda)

- (1) Kolegij Doma uvrštava u dnevni red prijedloge zakona s mišljenjem, odnosno izvještajem komisija i svaku drugu tačku koja je obavezna, u skladu s ovim poslovnikom.

- (2) Obavezna tačka je ona koja je prošla proceduru u skladu s Poslovníkom ili ako to jednoglasnom odlukom traži komisija Doma.
- (3) Kolegij Doma može u dnevni red uvrstiti i druga pitanja koja su ovlaštene predlađaći dostavili Domu i koja spadaju u njegovu nadležnost.
- (4) Kolegij Doma ne uvrštava u dnevni red druga pitanja iz stava (3) ovog člana, za koja nadležna komisija nije dostavila mišljenje.

Član 61. **(Dopune i izmjene dnevnog reda)**

- (1) Na početku sjednice Doma delegat kao i svaki ovlaštene predlađać ima pravo tražiti izostavljanje svake neobavezne tačke i predlaganje nove, s odgovarajućim materijalom u pisanoj formi. Izostavljanje obaveznih tačaka iz člana 60. stav (2) ovog poslovnika nije dozvoljeno.
- (2) Delegat ne može izlagati duže od tri minute niti elaborirati suštinu pitanja koje je predloženo kao tačka dnevnog reda, ako Kolegij Doma, na zahtjev delegata, ne odluči drugačije.

Član 62. **(Usvajanje dnevnog reda)**

Ako nisu predložene izmjene dnevnog reda, smatra se da ga je Dom usvojio. U slučaju da su predložene izmjene dnevnog reda i nakon što delegati izraze svoje stavove u vezi s tim prijedlogom, Dom glasa o svakoj predloženoj izmjeni. Glasa se redoslijedom kojim su delegati predlagali izmjene.

Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedavanje i učešće u radu

Član 63. **(Kvorum)**

- (1) Kvorum čini devet delegata, uz uslov da su prisutna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.
- (2) Na početku sjednice, u toku trajanja sjednice i prije glasanja predsjedavajući Doma utvrđuje da li ima kvoruma i o tome obavještava Dom.
- (3) Ako se utvrdi da nema kvoruma, predsjedavajući Doma daje pauzu u trajanju do 60 minuta, tokom koje pokušava osigurati kvorum.

Član 64.
(Prisustvo sjednicama članova Predsjedništva BiH,
Vijeća ministara BiH, predlagača i gostiju)

- (1) Predlagač, odnosno predstavnik predlagača, dužan je prisustvovati sjednici Doma.
- (2) Članovi Predsjedništva BiH mogu, a članovi Vijeća ministara BiH imaju obavezu prisustvovati sjednicama Doma.
- (3) U slučaju odsustva predlagača akta, o njemu se ne raspravlja, osim ako Dom ne odluči drugačije.
- (4) Gosti koje pozove predsjedavajući Doma mogu prisustvovati sjednici, u skladu s ovim poslovníkom.

Član 65.
(Učešće u raspravi)

- (1) Delegat ili drugi učesnik u raspravi na sjednici Doma može govoriti kada zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg Doma, ali ne duže od 10 minuta.
- (2) Predlagač zakona ima pravo i obavezu da prije početka rasprave obrazloži prijedlog zakona u trajanju do 15 minuta.
- (3) Prijave za učešće u raspravi mogu se podnijeti do kraja rasprave.
- (4) Predsjedavajući Doma daje riječ delegatima redoslijedom kojim su se prijavili.

Član 66.
(Povreda Poslovníka i ispravka krivog navoda)

- (1) Predsjedavajući Doma daje riječ delegatu koji želi govoriti o povredi Poslovníka ili o nepridržavanju utvrđenog dnevnog reda odmah nakon što je zatraži. Izlaganje po prigovoru ne može trajati duže od tri minute. Delegat je obavezan navesti odredbu Poslovníka koja je povrijeđena, nakon čega će predsjedavajući Doma odlučiti o opravdanosti prigovora u vezi s povredom Poslovníka.
- (2) Delegat može zatražiti riječ da bi ispravio citat, koji je, prema njegovom mišljenju, krivi navod i koji može biti razlog nesporazuma ili koji traži objašnjenje. Predsjedavajući Doma daje riječ delegatu nakon što delegat čija je izjava uzrokovala potrebu za objašnjenjem završi svoje izlaganje. Ispravka krivog navoda, odnosno objašnjenje, može trajati do dvije minute.

Član 67.
(Poštivanje dnevnog reda)

Delegat ili drugi učesnik u raspravi može govoriti samo o pitanju o kojem se raspravlja, u skladu s utvrđenim dnevnim redom. Ako odstupa od dnevnog reda, predsjedavajući Doma ga upozorava. Ako se i nakon ovog upozorenja ne bude pridržavao dnevnog reda, predsjedavajući Doma uskraćuje mu pravo da govori.

Član 68.
(Učešće predsjedavajućeg Doma u raspravi)

Ako želi učestvovati u raspravi, predsjedavajući Doma napušta mjesto predsjedavajućeg Doma i izlazi za govornicu. Za to vrijeme sjednicom Doma predsjedava prvi zamjenik predsjedavajućeg Doma.

Odjeljak D. Održavanje reda

Član 69.
(Mjere u slučaju nepoštivanja reda ili Poslovnika)

- (1) Predsjedavajući Doma održava red za vrijeme sjednice Doma. Svi prisutni obavezni su se pridržavati njegovih uputstava.
- (2) Predsjedavajući Doma može upozoriti delegata koji svojim ponašanjem ili govorom za vrijeme sjednice Doma ne poštuje red ili odredbe ovog poslovnika.
- (3) Delegatu koji je tokom iste sjednice dva puta upozoren za nepoštivanje reda i odredbi ovog poslovnika uskraćuje se pravo govora do kraja sjednice ako on i dalje ne poštuje red i primjenu ovog poslovnika.
- (4) Predsjedavajući Doma može izreći mjeru udaljenja bilo kojem prisutnom ako ne poštuje red.
- (5) Pod nepoštivanjem reda podrazumijeva se:
  - a) vrijeđanje delegata i ostalih prisutnih;
  - b) učestalo upadanje u riječ;
  - c) nepoštivanje opomene predsjedavajućeg Doma.

Član 70.
(Prekid sjednice)

Ako predsjedavajući Doma ocijeni da nije u stanju održavati red za vrijeme sjed-

nice Doma, odlučuje o prekidu sjednice kao i o nastavku rada, kad se za to steknu uslovi, s tim da prekid sjednice Doma ne može trajati duže od jednog sata.

Odjeljak E. Tok sjednice

Član 71. (Zapisnik)

- (1) Na sjednici Doma predlaže se usvajanje zapisnika prethodne sjednice.
- (2) Delegat ima pravo dati primjedbe na zapisnik, ali ne duže od tri minute.
- (3) Odluke o opravdanosti primjedbi na zapisnik usvajaju se na sjednici bez rasprave. Ako se primjedbe usvoje, u zapisnik se unose odgovarajuće izmjene.
- (4) Usvojeni zapisnik potpisuju predsjedavajući Doma i sekretar Doma.

Član 72. (Rasprava o tačkama dnevnog reda)

- (1) O sadržaju i suštini akta iz svake tačke dnevnog reda raspravlja se prije donošenja odluke o njemu, osim ako je Poslovníkom propisano donošenje odluke o određenim aktima i pitanjima bez rasprave.
- (2) Kad iz rasprave o tački dnevnog reda proistekne više prijedloga zaključaka, predsjedavajući Doma na glasanje daje prijedloge zaključaka redoslijedom predlaganja. Nakon što se prvo izjasni o prijedlozima delegata, Dom glasa u cjelini o prijedlogu materijala koji razmatra.
- (3) Rasprava o Ustavu BiH i amandmanima na Ustav BiH, o predloženim zakonima i Poslovníku Doma sastoji se iz dva dijela: opće rasprave i rasprave o pojedinostima.
- (4) Rasprava o svim drugim aktima obavlja se u komisijama u jednom čitanju, a amandmanski se može djelovati do okončanja rasprave na sjednici Doma.

Član 73. (Pauza)

- (1) Klub naroda ima pravo uz obrazloženje zatražiti pauzu do 30 minuta za svaku tačku. Predsjedavajući je dužan odmah dati pauzu ako nije počelo glasanje.
- (2) Nakon pauze, predsjedavajući Doma daje riječ predstavniku kluba da obrazloži zahtjev za pauzu.

- (3) Ako klub naroda zatraži pauzu dužu od 30 minuta, predsjedavajući Doma ovaj prijedlog stavlja na glasanje.
- (4) Ako predsjedavajući Doma iz bilo kojih razloga ocijeni da je svrsishodno odrediti pauzu, on će, u bilo kojem trenutku, odrediti pauzu koja ne može biti duža od jednog sata.

Odjeljak F. Donošenje odluka

Član 74. (Glasovi delegata)

Glas delegata je ličan i ne može se prenositi.

Član 75. (Donošenje odluka)

- (1) Sve odluke u Domu donose se većinom glasova onih koji su prisutni i koji glasaju.
- (2) Delegati će maksimalno nastojati da ta većina uključuje najmanje jednu trećinu glasova delegata s teritorije svakog entiteta.
- (3) Ako većina glasova ne uključuje jednu trećinu glasova delegata s teritorije svakog entiteta, predsjedavajući Doma i njegovi zamjenici sastat će se kao komisija i pokušati da osiguraju saglasnost u roku od tri dana nakon glasanja.
- (4) Ako to ne uspije, odluke se donose većinom glasova onih koji su prisutni i koji glasaju, pod uslovom da glasovi "protiv" ne sadrže dvije trećine ili više glasova delegata izabranih iz svakog entiteta.

Član 76. (Postupak odlučivanja kada većina ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorije svakog entiteta)

- (1) Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorije svakog entiteta, Kolegij Doma će, radeći kao komisija, nastojati u roku od tri dana postići saglasnost.
- (2) Ako predsjedavajući Doma i zamjenici predsjedavajućeg Doma postignu saglasnost iz člana 75. stav (3) ovog poslovnika, relevantna odluka Doma smatra se usvojenom, a Dom se o tome obavještava na odgovarajući način. Izuzetno

od odredbi člana 19. ovog poslovnika, saglasnost se postiže konsenzusom predsjedavajućeg Doma i zamjenika predsjedavajućeg.

- (3) Ako Kolegij Doma ne uspije postići saglasnost, odluku donosi većina od ukupnog broja delegata koji su prisutni i koji glasaju, uz uslov da glasovi "protiv" ne sadrže dvije trećine ili više glasova delegata izabranih iz svakog entiteta.
- (4) U slučaju da nema kvoruma, te ako nakon pauze predsjedavajući Doma utvrdi ili glasanje pokaže da i dalje nema kvoruma, razmatranje pitanja odgađa se za sljedeću sjednicu.
- (5) Ako se delegat prilikom glasanja ne izjasni "za", "protiv" ili "suzdržan", a prisutan je u sali prilikom glasanja, smatra se da je "suzdržan".

Član 77. (Načini glasanja)

Glasanje u Domu je javno i obavlja se:

- a) elektronski;
- b) podizanjem glasačkog kartona, odnosno podizanjem ruke;
- c) prozivanjem.

Član 78. (Elektronsko glasanje)

- (1) U Domu se koristi elektronski sistem glasanja, koji registrira i prikazuje ukupan broj glasova "za", broj glasova "protiv" i broj "suzdržanih" glasova. Na ekranu se prikazuje glas svakog delegata zelenom ("za"), crvenom ("protiv") i bijelom ("suzdržan") bojom, te sivom bojom prazna mjesta delegata koji ne prisustvuju sjednici. Elektronski sistem glasanja registrira da li je bilo kvoruma i sadrži li većina, ako postoji, najmanje jednu trećinu glasova delegata s teritorije svakog entiteta. Nakon glasanja, na ekranu se prikazuju rezultati.
- (2) Ako se glasanje održi nakon postupka traženja saglasnosti iz člana 76. ovog poslovnika, elektronski sistem glasanja registrira i prikazuje ukupan broj glasova "za", glasova "protiv" i "suzdržanih" glasova, kao i da li glasovi "protiv" sadrže dvije trećine ili više glasova delegata izabranih iz svakog entiteta.
- (3) Elektronski sistem glasanja registrira i način na koji je svaki delegat glasao.
- (4) Vrijeme za glasanje upotrebom elektronskog sistema glasanja je 10 sekundi.
- (5) Sve informacije na ekranu ispisuju se na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i odgovarajućim pismima.

Član 79.

(Glasanje podizanjem glasačkog kartona, odnosno podizanjem ruke)

- (1) Ako elektronski sistem glasanja nije u funkciji ili na zahtjev jedne trećine delegata u Domu, glasa se podizanjem glasačkog kartona, odnosno ruke.
- (2) Predsjedavajući Doma, uz pomoć zamjenika predsjedavajućeg i sekretara Doma, konstatira koliko je glasova "za", koliko "protiv" i koliko "suzdržanih", uzimajući u obzir ispunjenje drugih zahtjeva iz čl. 75. i 76. ovog poslovnika.

Član 80.

(Glasanje prozivanjem)

- (1) Glasanje prozivanjem primjenjuje se kada predsjedavajući Doma, ili na prijedlog bilo kojeg delegata, ocijeni da je to potrebno kako bi se otklonile sumnje u regularnost rezultata glasanja.
- (2) U tom slučaju sekretar Doma proziva delegate pojedinačno. Svaki prozvani delegat izjašnjava se "za", "protiv" ili "suzdržan". Prilikom prozivanja koristi se abecedni ili azbučni redoslijed zavisno od toga koji redoslijed preferira predsjedavajući.

Član 81.

(Rezultati glasanja)

Na kraju postupka glasanja predsjedavajući Doma konstatira koliko je glasova "za", koliko "protiv" i koliko je "suzdržanih", te rezultate glasanja s teritorije svakog entiteta, kako je predviđeno članom IV.3.d) Ustava BiH, i proglašava konačnu odluku nakon glasanja.

Odjeljak G. Zapisnik i snimak rasprave

Član 82.

(Sadržaj zapisnika)

- (1) Zapisnik sadrži podatke koji se odnose na: datum, mjesto i vrijeme održavanja sjednice; razmatrana pitanja; imena i zvanične dužnosti učesnika u raspravama; rezultate glasanja i usvojene odluke.
- (2) Delegat može zahtijevati da njegovo upozorenje u vezi s mogućim kršenjem Ustava BiH ili ovog poslovnika bude uneseno u zapisnik.

Član 83.
(Objavljivanje zapisnika)

- (1) Zapisnici rasprava u Domu u potpunosti su dostupni javnosti i objavljuju se na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Zapisnik ili dio zapisnika iz člana 86. stav (4) ovog poslovnika nisu dostupni javnosti.

Član 84.
(Tonsko snimanje sjednica i transkript)

- (1) Sjednice Doma tonski se snimaju, a mogu biti napravljene i kratke zabilješke radi izrade konačnog transkripta sjednice.
- (2) Kolegij Doma preciznije regulira način pripremanja, čuvanja, objavljivanja i slanja transkripta.

Član 85.
(Autorizacija transkripta)

- (1) Delegat može zatražiti transkript svog govora na autorizaciju najkasnije pet dana prije početka naredne sjednice Doma. Od delegata se očekuje da vrati autorizirani transkript u roku od 48 sati od dostavljanja. Prilikom autorizacije delegat ne smije unositi značajnije izmjene u tekst i izostavljati izražene misli.
- (2) Ako delegat ne vrati ispravke u roku od 48 sati od trenutka kada mu je transkript dostavljen, transkript se smatra autoriziranim.

Odjeljak H. Javnost rada

Član 86.
(Javnost rada i pristup informacijama)

- (1) Dom radi javno i na vrijeme, u potpunosti i objektivno informira javnost o svom radu. Pod istim uslovima Dom, u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH, svim zainteresiranim osigurava pristup raspoloživim informacijama.
- (2) Sjednice Doma direktno se prenose na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Zapisnici rasprava u Domu, zakonodavne kao i druge aktivnosti u vezi s ra-

dom Doma dostupni su javnosti u elektronskoj formi, na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH, a u skladu s mogućnostima Parlamentarne skupštine BiH, i u štampanom glasilu.

- (4) Izuzetak od navedenih informacija koje se objavljuju su informacije za koje se može očekivati da bi njihovo otkrivanje izazvalo štetu za legitimne ciljeve iz sljedećih oblasti:
- a) vanjske politike, interesa odbrane i sigurnosti, kao i zaštite javne sigurnosti;
  - b) interesa monetarne politike;
  - c) sprečavanja kriminala i svakog otkrivanja kriminala;
  - d) zaštite postupka donošenja odluka javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje obavlja aktivnost za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije;
  - e) druge ciljeve utvrđene Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH.

Član 87.

(Objavljivanje akata i usvojenih prijedloga)

- (1) Prijedlozi zakona, materijali za sjednice komisija, drugi prijedlozi upućeni na razmatranje Parlamentarnoj skupštini BiH objavljuju se na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH, osim materijala koji su klasificirani u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.
- (2) Nakon objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", usvojeni zakoni objavljuju se na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Prijedlozi i akti koje usvoji Dom i njegova radna tijela mogu biti objavljeni u štampi i drugim sredstvima javnog informiranja.

Član 88.

(Pristup sjednicama)

- (1) Predstavnicima sredstava javnog informiranja i drugim posjetiocima osigurava se pristup sjednicama Doma u prostoru posebno rezerviranom za njih, kako utvrdi Kolegij Doma, u skladu s mogućnostima.
- (2) Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja na koja se poziva član 12. ovog poslovnika održava se bez prisustva predstavnika sredstava javnog informiranja i posjetilaca.

Član 89.
(Rezerviranje mjesta)

Osim mjesta rezerviranih za delegate, odgovarajuća mjesta u prostoru za održavanje sjednica osigurana su za članove Predsjedništva BiH, članove Vijeća ministara BiH i goste.

Odjeljak I. Zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH

Član 90.
(Sazivanje i predsjedavanje)

- (1) Zajedničku sjednicu oba doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: zajednička sjednica oba doma) sazivaju predsjedavajući domova:
  - a) u svim prilikama, kada to ocijeni potrebnim Zajednički kolegij;
  - b) u svečanim prilikama;
  - c) u izuzetnim okolnostima, na zahtjev Predsjedništva BiH.
- (2) Zajedničkom sjednicom oba doma naizmjenično predsjedavaju predsjedavajući domova.

Član 91.
(Poziv i dnevni red zajedničke sjednice oba doma)

- (1) Dnevni red zajedničke sjednice oba doma utvrđuje Zajednički kolegij.
- (2) Poziv za zajedničku sjednicu oba doma dostavlja se delegatima i poslanicima u rokovima utvrđenim poslovnicima domova.

Član 92.
(Donošenje odluka)

Prilikom donošenja odluka domovi se izjašnjavaju odvojeno i primjenjuju se odredbe poslovnika koje se odnose na odlučivanje u domovima.

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 93. (Aktivnosti Doma)

Dom obavlja sljedeće aktivnosti:

- a) zakonodavnu;
- b) kontrolnu;
- c) informativnu;
- d) unutrašnju regulaciju;
- e) donosi odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanja;
- f) učestvuje u međuparlamentarnoj saradnji zajedno s Predstavničkim domom i
- g) druge aktivnosti u skladu sa Ustavom BiH, zakonom i ovim poslovníkom.

Odjeljak B. Osnovni zakonodavni postupak: Inicijativa

Član 94. (Ovlašteni predlagač)

- (1) Prijedlog zakona mogu podnijeti delegat, komisije Doma, zajedničke komisije, Predstavnički dom, kao i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, u okviru svojih nadležnosti.
- (2) Predlagač zakona ili ovlašteni predstavnik predlagača obavezan je prisustvovati svim raspravama o prijedlogu zakona dok teče zakonodavna procedura.
- (3) Inicijativu za izmjene i/ili dopune zakona prema ovlaštenim predlagačima mogu podnijeti građani.

Član 95. (Sadržaj prijedloga zakona)

Članom 1. Poslovníka o dopunama Poslovníka Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16 - stupio na snagu 30. 7. 2016. godine) u stavu (3) iza tačke d) dodaje se nova tačka e), a dosadašnje tač. e) i f) postaju tač. f) i g). U stavu (4) iza interpunkcijskog znaka zarez dodaju se nove riječi.

- (1) Prijedlog zakona podnosi se u formi teksta, u skladu s Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH. Predlagač zakona dužan je prijedlog zakona istovremeno dostaviti u pisanoj i elektronskoj formi na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Izuzetno, kada je delegat predlagač zakona, može dostaviti prijedlog zakona u pisanoj i elektronskoj formi na jednom od jezika i pisama koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Prijedlog zakona koji se usklađuje sa zakonodavstvom EU podnosi se i razmatra u skladu s čl. 125. i 126. ovog poslovnika.
- (3) Uz prijedlog zakona dostavlja se obrazloženje koje sadrži:
  - a) ustavni osnov za usvajanje zakona;
  - b) razloge za donošenje zakona;
  - c) principe na kojima je zasnovan prijedlog zakona;
  - d) procjenu finansijskih sredstava neophodnih za provođenje zakona;
  - e) mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini o usklađenosti prijedloga zakona koji se odnose na obradu ličnih podataka sa standardima zaštite ličnih podataka;
  - f) mišljenje Direkcije za evropske integracije o usklađenosti prijedloga zakona s pravno obavezujućim normama EU, kao i mišljenja institucija i organizacija koje su konsultirane tokom izrade prijedloga zakona i
  - g) bilo koje druge okolnosti koje bi mogle pojasniti Domu razloge za donošenje zakona.
- (4) Kada je delegat predlagač zakona, mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini o usklađenosti prijedloga zakona koji se odnose na obradu ličnih podataka sa standardima zaštite ličnih podataka i mišljenje Direkcije za evropske integracije o usklađenosti prijedloga zakona sa zakonodavstvom EU pribavlja Kolegij Doma.
- (5) Uz prijedlog izmjena ili dopuna zakona, odnosno drugog akta prilažu se i odredbe članova koje se mijenjaju odnosno dopunjavaju te verzija prečišćenog teksta zakona ili drugog akta.
- (6) Ako prijedlog zakona ne sadrži sve elemente propisane st. (1), (3) i (5) ovog člana, Kolegij Doma će od predlagača tražiti da u roku od sedam dana ispravi nedostatke, a o tome će obavijestiti i Ustavnopravnu komisiju, uz dostavljanje prijedloga zakona. Ako predlagač ne ispravi nedostatke u propisanom roku, Ustavnopravna komisija postupit će u skladu s članom 108. stav (2) ovog poslovnika.
- (7) Prilikom izrade prijedloga zakona delegati će tražiti stručnu pomoć Zakonodavnopravnog sektora Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, u smislu usklađivanja prijedloga zakona s Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH.

Član 96.
(Razmatranje)

- (1) Zakone i druge akte, dostavljene u Parlamentarnu skupštinu BiH, u pravilu, prvo razmatra Predstavnički dom.
- (2) Na prijedlog Kolegija Doma, akte iz ovog člana Dom može razmatrati prije Predstavničkog doma.

Član 97.
(Podnošenje prijedloga zakona)

- (1) Prijedlog zakona podnosi se predsjedavajućem Doma, koji ga odmah dostavlja Kolegiju Doma, i Zakonodavno-pravnom sektoru radi davanja mišljenja o usklađenosti prijedloga zakona s članom 95. ovog poslovnika i Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH.
- (2) Zakonodavno-pravni sektor dostavlja mišljenje Kolegiju Doma i Ustavno-pravnoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema prijedloga zakona.
- (3) Kolegij Doma u roku od sedam dana dostavlja prijedlog zakona Ustavno-pravnoj komisiji radi davanja mišljenja o usklađenosti sa Ustavom BiH i pravnim sistemom BiH i nadležnoj komisiji radi davanja mišljenja o principima na kojima je zakon zasnovan. Istovremeno, Kolegij Doma dostavlja prijedlog zakona delegatima, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, kada oni nisu predlagači.
- (4) Sekretari domova u dogovoru daju prijedlog kolegijima oba doma radi određivanja nadležne zajedničke komisije, o čemu kolegiji domova odlučuju u roku od sedam dana od dana dostavljanja prijedloga zakona i dostavljaju ga subjektima navedenim u stavu (3) ovog člana.
- (5) Ako se ne ispoštuju rokovi iz st. (1) i (3) ovog člana, Kolegij Doma dužan je obavijestiti Dom i predlagača zakona o razlozima kašnjenja i predložiti nove rokove. O opravdanosti navedenih razloga i prihvatanju novih rokova odlučuje Dom.
- (6) Ako je Dom dobio više prijedloga zakona kojima se reguliraju ista pitanja, Kolegij Doma ih upućuje u proceduru u skladu sa stavom (3) ovog člana. Ako Vijeće ministara BiH nije predlagač zakona, Kolegij Doma upućuje zakon Vijeću ministara BiH koje je dužno dati mišljenje u roku od 20 dana od dana prijema. Kada Dom dobije mišljenje Vijeća ministara BiH o zakonu, zakon koji je dobio pozitivno mišljenje ima prioritet u daljnjoj proceduri u Domu.
- (7) Kolegij Doma poziva predlagače zakona iz stava (6) ovog člana da u roku od sedam dana usaglase prijedloge zakona i jedan prijedlog zakona upute u daljnju proceduru. Ako predlagači ne postignu saglasnost, u daljnju parlamen-

tarnu proceduru upućuje se prijedlog zakona koji je prvi dostavljen Domu.

- (8) Ako Vijeće ministara BiH ne dostavi mišljenje u roku utvrđenom stavom (6) ovog člana, nastavlja se parlamentarna procedura po predloženim zakonima do završetka postupka pred Ustavnopravnom komisijom i nadležnom komisijom, u skladu sa stavom (7) ovog člana. Kada primi mišljenja Ustavno-pravne komisije i nadležne komisije, u dnevni red sjednice Doma Kolegij Doma uvrštava zakon koji je prvi dostavljen Domu. Do završetka postupka u Domu o prvom zakonu, miruje postupak o ostalim predloženim zakonima.

Član 98.

(Predlagač zakona - delegat ili komisija Doma)

- (1) Ako je predlagač zakona delegat ili komisija Doma, a Kolegij Doma utvrdi da je zajednička komisija nadležna komisija, prijedlog zakona dostavlja Kolegiju Predstavničkog doma.
- (2) Nakon što Kolegij Predstavničkog doma potvrdi da je nadležna zajednička komisija, prijedlog zakona dostavlja ustavnopravnim komisijama domova.
- (3) Nakon što ustavnopravne komisije daju svoje mišljenje, nastavlja se procedura u zajedničkoj komisiji, u skladu s poslovnica domova.

Odjeljak C. Osnovni zakonodavni postupak: Postupak u Ustavnoj komisiji i nadležnoj komisiji - faza I.

Član 99.

(Usaglašenost prijedloga zakona sa Ustavom BiH)

Nakon razmatranja usaglašenosti prijedloga zakona sa Ustavom BiH i pravnim sistemom BiH, Ustavna komisija dostavlja svoje mišljenje predsjedavajućem Doma u roku od 10 dana nakon prijema prijedloga zakona.

Član 100.

(Prva faza u nadležnoj komisiji)

Nadležna komisija, razmatrajući prijedlog zakona u prvoj fazi, dostavlja mišljenje o principima predloženog zakona predsjedavajućem Doma u roku od 10 dana nakon prijema prijedloga zakona, koji predsjedavajući Doma upućuje Domu.

Član 101.
(Produženje roka za dostavljanje mišljenja)

- (1) Komisije iz čl. 99. i 100. ovog poslovnika mogu podnijeti zahtjev Kolegiju Doma za produženje roka za dostavljanje mišljenja uz navođenje razloga zbog kojih nisu u mogućnosti dostaviti mišljenja.
- (2) Kolegij Doma donosi odluku po zahtjevu komisije iz stava (1) ovog člana i utvrđuje krajnji rok za dostavljanje mišljenja, u skladu s prijedlogom komisije.
- (3) U slučaju da komisija ne dostavi mišljenje do krajnjeg roka, Dom se izjašnjava o određivanju novog roka ili o obustavi zakonodavnog postupka.

Član 102.
(Uvrštavanje u dnevni red sjednice Doma)

- (1) Kada primi mišljenja Ustavnoopravne komisije i nadležne komisije, koja dostavlja predsjedavajući Doma, Kolegij Doma uvrštava prijedlog zakona u dnevni red naredne sjednice Doma.
- (2) Ako je predlagач zakona delegat ili komisija Doma, Kolegij Doma dostavlja Predstavničkom domu mišljenje zajedničke komisije zajedno s prijedlogom zakona, koji će ga razmatrati nakon završetka postupka po prijedlogu zakona u Domu.

Odjeljak D. Osnovni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma - prvo čitanje

Član 103.
(Opća rasprava, principi, neophodnost donošenja i usaglašenost sa Ustavom BiH)

- (1) Opća rasprava u Domu počinje prvim čitanjem koje se tiče principa na kojima je prijedlog zakona zasnovan, sadržaja zakona i neophodnosti donošenja zakona, prema mišljenju Ustavnoopravne i nadležne komisije iz prve faze.
- (2) Rasprava u prvom čitanju završava se usvajanjem ili odbijanjem prijedloga zakona.
- (3) Usvajanjem prijedloga zakona u prvom čitanju, počinju teći rokovi za podnošenje amandmana.
- (4) Ako ocijeni da je riječ o zakonu manjeg obima ili stepena složenosti, Dom može odlučiti da prijedlog zakona razmatra i u drugom čitanju, bez razmatranja u nadležnoj komisiji – druga faza.

- (5) Dom može zaključkom odlučiti da nadležna komisija u roku od 30 dana provede javnu raspravu o prijedlogu zakona.

Član 104.

(Rasprava u Domu kada je mišljenje nadležne ili Ustavnopravne komisije negativno)

- (1) Kada Kolegij Doma primi obrazloženo mišljenje Ustavnopravne komisije ili nadležne komisije o prijedlogu zakona iz kojeg proizlazi da komisija nije utvrdila usklađenost sa Ustavom BiH i pravnim sistemom BiH, odnosno da nije prihvatila principe predloženog zakona, Kolegij Doma uvrštava prijedlog zakona s mišljenjima komisija u dnevni red naredne sjednice Doma.
- (2) Ako Dom prihvati mišljenje Ustavnopravne ili nadležne komisije iz stava (1) ovog člana, predloženi zakon smatra se odbijenim.
- (3) Ako Dom ne prihvati mišljenje komisija iz stava (1) ovog člana, Dom traži da komisije izrade novo mišljenje, imajući u vidu raspravu koja je vođena na sjednici Doma i u roku koji Dom odredi.
- (4) Postupak iz stava (3) može se ponavljati najviše dva puta, nakon čega se zakonodavni postupak obustavlja u slučaju da mišljenje ne bude prihvaćeno.

Član 105.

(Javna rasprava)

- (1) Prije stupanja u postupak iz člana 110. ovog poslovnika, komisija može odlučiti da otvori javnu raspravu o predloženom zakonu koja bi uključivala zainteresirane organizacije, institucije i pojedince.
- (2) Javna rasprava održava se u roku od 30 dana. U slučaju provođenja javne rasprave iz člana 103. stav (5) i stava (1) ovog člana, rokovi utvrđeni članom 109. stav (1) i članom 111. st. (1) i (2) ovog poslovnika teku od dana održane javne rasprave.
- (3) Komisija oglašava javnu raspravu na internetskoj stranici Parlamentarne skupštine BiH.

Član 106.

(Mišljenje učesnika javne rasprave)

- (1) Pozvane organizacije, institucije i pojedinci iznose svoja mišljenja o pitanjima u vezi s predloženim zakonom.

- (2) Nakon završene javne rasprave, a u skladu sa zaključkom komisije, učesnici mogu priložiti stručne radove i druge materijale podnesene tokom javne rasprave.

Član 107. **(Rezultati javne rasprave)**

Komisija, uz izvještaj koji podnosi, prilaže i transkript javne rasprave ako postoji, kao i radove i materijale podnesene tokom javne rasprave.

Odjeljak E. Osnovni zakonodavni postupak: Postupak u nadležnoj komisiji – faza II.

Član 108. **(Prisustvo predlagača sjednicama nadležne komisije)**

- (1) Predlagač zakona ili ovlašteni predstavnik predlagača obavezno prisustvuje sjednici komisije. Predstavnik Vijeća ministara BiH može učestvovati u radu komisije i onda kada Vijeće ministara BiH nije predlagač.
- (2) Ako predlagač ili ovlašteni predstavnik predlagača ne prisustvuje sjednici komisije, a ona utvrdi da je prisustvo predlagača ili ovlaštenog predstavnika predlagača potrebno, ili ako utvrdi da predlagač nije ispravio nedostatke u predloženom aktu, komisija može odgoditi raspravu o tom pitanju i obavijestiti o tome predlagača, te tražiti od njega da prisustvuje narednoj sjednici, odnosno da ispravi nedostatke u predloženom aktu do naredne sjednice. Ako predlagač ili njegov ovlašteni predstavnik po ponovljenom pozivu ne prisustvuje ni narednoj sjednici, odnosno ne ispravi nedostatke u predloženom aktu smatrat će se da je odustao od prijedloga akta, o čemu komisija obavještava Kolegij Doma.

Član 109. **(Podnošenje amandmana)**

- (1) Delegat, klub naroda, nenadležna komisija, predlagač zakona i Vijeće ministara BiH mogu dostaviti amandmane u pisanoj formi u roku od 10 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju, a članovi nadležne komisije amandmane mogu ulagati do kraja razmatranja prijedloga zakona u komisiji. Predlagači amandmana u toku rasprave u komisiji mogu modificirati svoje amandmane.
- (2) Delegat i klub naroda mogu prilikom izrade amandmana na prijedloge za-

- kona tražiti stručnu pomoć Zakonodavnopravnog sektora Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH i drugih institucija BiH.
- (3) Nakon što rasprava počne, predsjedavajući komisije, u dogovoru sa zamjenicima predsjedavajućeg komisije, odobrava raspravu o novim amandmanima, osim o amandmanima iz stava (1) ovog člana, samo u slučajevima kada se:
    - a) odnose na nove aspekte ili
    - b) njima nastoje usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.
  - (4) Kada je za razmatranje prijedloga zakona nadležna zajednička komisija, i svaki poslanik može dostaviti amandmane, u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 110. **(Postupak u komisiji)**

- (1) Postupak u komisiji počinje raspravom o prijedlogu zakona i podnesenim amandmanima.
- (2) Nakon rasprave, komisija glasa o predloženim amandmanima slijedeći redoslijed članova na koji se odnose. U slučaju izuzetno velikog broja amandmana, predsjedavajući komisije može odrediti drugi način rasprave, osiguravajući da se svi stavovi mogu korektno izraziti.
- (3) O amandmanima koji se odnose na isti član raspravlja se i glasa, počevši od onih koji podrazumijevaju veću izmjenu, o čemu odlučuje predsjedavajući komisije. Predlagači amandmana mogu usaglasiti zajednički tekst amandmana.
- (4) Nakon završetka glasanja o svim predloženim amandmanima, glasa se o prijedlogu zakona s prihvaćenim amandmanima.

Član 111. **(Izvještaj komisije)**

- (1) Nadležna komisija dužna je Domu dostaviti izvještaj u roku od 20 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju.
- (2) Kada je nadležna zajednička komisija, ona je dužna dostaviti izvještaj u roku od 30 dana od dana kada je prijedlog zakona usvojen u prvom čitanju na sjednici doma koji je posljednji razmatrao zakon.
- (3) Izvještaj nadležne komisije sadrži izvještaj o prijedlogu zakona i usvojene amandmane koji su postali sastavni dio prijedloga zakona.
- (4) Nadležna komisija može Kolegiju Doma podnijeti zahtjev za produženje roka za dostavljanje izvještaja uz navođenje razloga zbog kojih ga nije u mogućnosti dostaviti.

- (5) Kolegij Doma donosi odluku po zahtjevu komisije i utvrđuje krajnji rok za dostavljanje izvještaja, u skladu s prijedlogom komisije. U tom slučaju, krajnji rok za podnošenje amandmana iz člana 109. stav (1) ovog Poslovnika je 24 sata prije održavanja sjednice komisije.
- (6) U slučaju da komisija ne dostavi izvještaj do krajnjeg roka, Dom se izjašnjava o utvrđivanju novog roka ili o obustavljanju zakonodavnog postupka.

Član 112.

(Negativan izvještaj nadležne komisije o zakonu u cjelini)

- (1) Kada Kolegij Doma primi izvještaj nadležne komisije o prijedlogu zakona iz kojeg proizlazi da komisija nije prihvatila prijedlog zakona u cjelini, u kojem je komisija obavezna obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij Doma prijedlog zakona sa izvještajem komisije uvrštava u dnevni red naredne sjednice Doma.
- (2) Ako Dom prihvati izvještaj nadležne komisije iz stava (1) ovog člana, predloženi zakon smatra se odbijenim.
- (3) Ako ne prihvati izvještaj, Dom od nadležne komisije traži da izradi novi izvještaj imajući u vidu raspravu koja je vođena na sjednici Doma i u roku koji Dom odredi.
- (4) Postupak iz stava (3) može se ponavljati najviše dva puta, nakon čega se zakonodavni postupak obustavlja u slučaju da izvještaj ne bude prihvaćen.

Član 113.

(Izjestilac nadležne komisije)

Predsjedavajući komisije ili drugi imenovani izjestilac podnosi izvještaj na sjednici Doma.

Odjeljak F. Osnovni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma – drugo čitanje

Član 114.

(Postupak sa izvještajem nadležne komisije)

Kada primi izvještaj nadležne komisije, predsjedavajući Doma izvještaj dostavlja delegatima radi rasprave na sjednici Doma o prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Član 115.
(Amandmani)

- (1) Delegati i klubovi naroda mogu predlagati amandmane kojima se osporavaju amandmani koje je Komisija usvojila. Ovi amandmani dostavljaju se najkasnije 24 sata prije početka sjednice Doma.
- (2) U istom roku ovlašteni predlagači amandmana iz člana 109. stav (1) ovog poslovnika mogu predložiti amandmane u pisanoj formi koje žele ponovo braniti na sjednici Doma, nakon što nisu usvojeni u komisiji.
- (3) Nakon što rasprava počne, osim o amandmanima iz st. (1) i (2) ovog člana, predsjedavajući, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Doma, odobrava raspravu o novim amandmanima samo u slučajevima kada se:
  - a) odnose na nove aspekte koje komisija nije mogla uzeti u obzir ili
  - b) njima nastoje usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.
- (4) Predlagač amandmana iz ovog člana ima pravo povući, izmijeniti ili dopuniti amandman sve do završetka rasprave.
- (5) Predlagač ima pravo povući prijedlog zakona najkasnije 24 sata prije početka sjednice.

Član 116.
(Rasprava i glasanje)

- (1) Drugo čitanje sastoji se od rasprave i glasanja o predloženim amandmanima, slijedeći redoslijed članova na koje se odnose. U slučaju izuzetno velikog broja amandmana, predsjedavajući može odrediti drugi način rasprave, osiguravajući da se svi stavovi mogu korektno izraziti.
- (2) O predloženim amandmanima koji se odnose na isti član raspravlja se i glasa, počevši od onih koji podrazumijevaju veću izmjenu člana, o čemu odlučuje predsjedavajući Doma.
- (3) Predlagač zakona, izvjestilac i predstavnik Vijeća ministara BiH dobivaju riječ kad god zatraže, u skladu s instrukcijama predsjedavajućeg Doma.
- (4) Nakon što se glasalo o svim predloženim amandmanima, glasa se o prijedlogu zakona u njegovom konačnom tekstu.

Član 117.
(Neusklađenost i pravno-tehničke greške)

- (1) Za vrijeme rasprave iz člana 116. stav (2) ovog poslovnika Dom može oci-

jeniti da amandmani usvojeni u komisiji uzrokuju unutrašnji nesklad ili sadrže pravno-tehničke greške.

- (2) U tom slučaju Dom prekida raspravu o prijedlogu zakona i takvi amandmani ili neki članovi upućuju se nadležnoj komisiji, koja ih razmatra, mijenja i do naredne sjednice Doma predlaže usklađeni tekst prijedloga zakona, kada se rasprava i izjašnjavanje o zakonu nastavlja.

Odjeljak G. Osnovni zakonodavni postupak: Odnosi između domova

Član 118. (Donošenje zakona)

Prijedlog zakona smatra se donesenim kada ga oba doma Parlamentarne skupštine BiH usvoje u identičnom tekstu.

Član 119. (Zajednička komisija za usaglašavanje)

- (1) Kada se prijedlog zakona ili drugog akta koji treba da usvoje oba doma usvoji prvo u Domu, predsjedavajući Doma dostavlja ga Predstavničkom domu u roku od tri dana.
- (2) Ako tekst koji je usvojio Dom nije identičan tekstu usvojenom u Predstavničkom domu, predsjedavajući Doma odmah obavještava Predstavnički dom, kako bi se na narednoj sjednici Doma osnovala zajednička komisija za usaglašavanje teksta.
- (3) Prvu sjednicu zajedničke komisije za usaglašavanje sazivaju sekretari oba doma Parlamentarne skupštine BiH u roku od sedam dana od dana imenovanja članova zajedničke komisije za usaglašavanje.

Član 120. (Usaglašavanje)

- (1) Zajednička komisija za usaglašavanje ima šest članova, po tri člana iz svakog doma.
- (2) Zajednička komisija za usaglašavanje nastoji postići dogovor o identičnom tekstu. Za postizanje dogovora neophodna je većina glasova svih članova zajedničke komisije za usaglašavanje i u toj većini zastupljenost sva tri konstitutivna naroda, kao i većina iz svakog doma.

- (3) Zajednička komisija za usaglašavanje dostavlja izvještaj o usaglašavanju u roku od 10 dana od dana održavanja prve sjednice.
- (4) Ako jedan od domova ne usvoji izvještaj zajedničke komisije za usaglašavanje, prijedlog zakona smatra se odbijenim.
- (5) Ako oba doma ne usvoje negativan izvještaj zajedničke komisije za usaglašavanje, prijedlog zakona dostavlja se zajedničkoj komisiji za usaglašavanje radi izrade novog izvještaja, u skladu sa smjernicama domova.

Član 121.

(Usvajanje u identičnom tekstu)

Ako Dom usvoji prijedlog zakona ili drugog akta u identičnom tekstu kao i Predstavnički dom, prijedlog zakona ili drugog akta smatra se donesenim. Predsjedavajući Doma preduzima radnje potrebne za njihovo objavljivanje.

Član 122.

(Izvorni tekst zakona i drugih akata)

- (1) Sekretar Doma, u saradnji sa sekretarom Predstavničkog doma, odgovoran je za izradu izvornog teksta zakona i drugih akata koje donose oba doma, stavljanje pečata i brine za druge radnje, u skladu sa zakonom.
- (2) Sekretar Doma odgovoran je za izradu izvornog teksta akata koje donosi Dom, stavljanje pečata i brine za druge radnje u skladu sa zakonom.

Odjeljak H. Skraćeni i hitni postupak

Član 123.

(Skraćeni postupak)

- (1) Kada podnosi prijedlog zakona, predlagač može zatražiti da se prijedlog zakona razmatra po skraćenom postupku. U tom slučaju predlagač je obavezan u pisanoj formi obrazložiti razloge koji opravdavaju skraćivanje postupka.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana razmatra Kolegij Doma i o tome odlučuje na svojoj prvoj narednoj sjednici.
- (3) Ako Kolegij Doma prihvati da razmatra prijedlog zakona po skraćenom postupku, svi rokovi iz redovnog zakonodavnog postupka skraćuju se na pola.
- (4) Kada se prijedlog zakona razmatra po skraćenom postupku, Kolegij Doma može

- dodatno ograničiti trajanje rasprave, kao i to koliko puta delegat može dobiti riječ.
- (5) Ako Kolegij Doma ne prihvati zahtjev, prijedlog zakona razmatra se u skladu s odredbama kojima se regulira redovni zakonodavni postupak.

Član 124.
(Hitni postupak)

- (1) Predlagač može u pisanoj formi zatražiti od Doma da prijedlog zakona visokog stepena hitnosti ili koji je formuliran na tako jednostavan način da se može usvojiti ili odbaciti u cjelini razmotri u jednom čitanju.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana razmatra se na narednoj sjednici Doma. Dom odlučuje o zahtjevu nakon rasprave.
- (3) Kada se o ovom zahtjevu obavi rasprava, glasa se. Ako se usvoji, Dom nastavlja raspravu i glasa o prijedlogu zakona. Amandmani na prijedlog zakona mogu se podnijeti u pisanoj formi do okončanja rasprave o prijedlogu zakona, samo ako se odnose na ispravljanje očiglednih normativno-tehničkih i štamparskih grešaka u tekstu prijedloga zakona.
- (4) Ako Dom ne prihvati zahtjev predlagača za razmatranje prijedloga zakona po hitnom postupku, Dom odlučuje da li će se zakon razmatrati u skladu s odredbama kojima se reguliraju skraćeni ili redovni zakonodavni postupak.

Odjeljak I. Zakoni sa oznakom "EI"

Član 125.
(Razmatranje prijedloga zakona sa oznakom "EI")

- (1) Kada Dom primi prijedlog zakona koji je Vijeće ministara BiH označilo da je povezan s integracijama u Evropsku uniju, Kolegij Doma ga upućuje u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku.
- (2) Prijedlog zakona iz stava (1) ovog člana u gornjem desnom uglu naslovne stranice ima oznaku "P.Z.E.I." i broj takvog prijedloga zakona.

Član 126.
(Podnošenje amandmana)

Ako se na prijedlog zakona iz člana 125. ovog Poslovnika ulože amandmani, predsjedavajući nadležne komisije ih, po isteku roka za njihovo ulaganje, dostavlja

Direkciji za evropske integracije sa zahtjevom da se o njima izjasni u pogledu njihove usaglašenosti sa zakonodavstvom EU.

Odjeljak J. Budžet i izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH

Član 127. (Budžet)

- (1) Nakon što Parlamentarna skupština BiH dobije prijedlog zakona koji sadrži budžet institucija BiH za sljedeću godinu (u daljnjem tekstu: budžet), koji je uputilo Predsjedništvo BiH, u skladu sa zakonom i u rokovima propisanim zakonom, prvo ga razmatra Predstavnički dom.
- (2) Nakon usvajanja, Predstavnički dom dostavlja prijedlog zakona s budžetom Domu najkasnije do 15. novembra tekuće godine.
- (3) Prilikom donošenja budžeta primjenjuju se odredbe kojima se regulira osnovni zakonodavni postupak. Međutim, Kolegij Doma skraćuje rokove i preduzima sve druge potrebne mjere za donošenje budžeta ili, po potrebi, izmjene i dopune budžeta najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

Član 128. (Izmjene i dopune budžeta)

Budžet se može mijenjati na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 129. (Izvještaj o izvršenju budžeta)

- (1) Predsjedništvo BiH, prema prijedlogu Vijeća ministara BiH, podnosi Domu izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH za prethodnu godinu, dostavljajući podatke o ostvarenim prihodima i rashodima u budžetskoj godini.
- (2) Brojevi sadržani u izvještaju nisu podložni amandmanima. Ako Dom posumnja u tačnost podataka u izvještaju, iskazanih brojevima, može od Vijeća ministara BiH tražiti neophodna objašnjenja, dopune ili korekcije.

Odjeljak K. Odlučivanje o saglasnosti za ratifikaciju i otkazivanje međunarodnih ugovora

Član 130.

(Zahtjev za ratifikaciju ili otkazivanje ugovora)

- (1) Predsjedništvo BiH, u skladu sa Ustavom BiH i zakonom, podnosi Domu zahtjev za davanje saglasnosti za ratifikaciju ili otkazivanje ratificiranih međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija.
- (2) Nakon što dobije mišljenje nadležne komisije, predsjedavajući Doma uvrštava ga u dnevni red sjednice Doma.
- (3) Tekst međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija nije podložan amandmanima.

Odjeljak L. Amandmani na Ustav BiH

Član 131.

(Ovlašteni predlagači)

Amandmane na Ustav BiH mogu predložiti: Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, Predstavnički dom i svaki delegat, u skladu sa Ustavom BiH i ovim poslovnikom.

Član 132.

(Podnošenje amandmana)

- (1) Amandmani na Ustav BiH podnose se pod istim uslovima kao i zakoni i prate osnovni zakonodavni postupak.
- (2) Kolegij Doma upućuje predložene amandmane na Ustav BiH Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja, ako oni nisu predlagači.

Član 133.

(Javna rasprava)

- (1) Prijedlog amandmana na Ustav BiH upućuje se u javnu raspravu, nakon što ga Dom usvoji u prvom čitanju.
- (2) Ustavnopravna komisija provodi javnu raspravu u skladu sa zaključkom

Doma, ne prije isteka 30 dana nakon što je prijedlog amandmana na Ustav BiH predložen.

- (3) Trajanje javne rasprave ne može biti kraće od 15 dana.

Odjeljak M. Ispravke u zakonu, drugom propisu i općem aktu

Član 134. (Ispravke)

- (1) Prijedlog za ispravku štamparskih grešaka u objavljenom tekstu zakona ili drugog propisa, odnosno općeg akta koji je Dom donio, Domu podnosi organ nadležan za provođenje tog zakona, odnosno općeg akta.
- (2) Ispravke štamparskih grešaka, poslije sravnjivanja sa izvornikom, utvrđuju sekretari oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Odjeljak N. Izrada prečišćenog teksta zakona i drugog akta

Član 135. (Prečišćeni tekst zakona i drugog akta)

- (1) Ustavnopravna komisija, u saradnji sa Ustavnompravnom komisijom Predstavničkog doma, priprema prijedlog službenog prečišćenog teksta zakona i drugog akta kada ih za to ovlaste oba doma Parlamentarne skupštine BiH u skladu s članom 39. stav (1) tačka i) ovog poslovnika.
- (2) Domovi Parlamentarne skupštine BiH utvrđuju službeni prečišćeni tekst zakona i drugog akta.
- (3) Utvrđena službena verzija prečišćenog teksta zakona i drugog akta objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
- (4) Neslužbenu verziju prečišćenog teksta, nakon svake izmjene i dopune zakona i drugog akta, izrađuju stručne službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH koja se objavljuje na veb-stranici Parlamentarne skupštine BiH.

POGLAVLJE VI. Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH

Član 136.

(Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH)

- (1) Parlamentarna skupština BiH ima svoja posebna i nezavisna tijela, koja se osnivaju u skladu sa zakonom.
- (2) Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH su:
  - a) Vijeće nacionalnih manjina BiH;
  - b) Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH;
  - c) Nezavisni odbor kao nezavisno tijelo policijske strukture BiH;
  - d) Odbor za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH;
  - e) Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine i
  - f) druga tijela koja se osnivaju zakonima kao nezavisna i posebna tijela Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Članovi posebnih i nezavisnih tijela Parlamentarne skupštine BiH imenuju se u skladu sa zakonom.
- (4) Način odabira kandidata za obavljanje dužnosti članova i trajanje mandata članova posebnih i nezavisnih tijela Parlamentarne skupštine BiH određen je zakonima o osnivanju.

Član 137.

(Rad posebnih i nezavisnih tijela Parlamentarne skupštine BiH)

- (1) Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH rade u skladu sa svojim poslovnicama, koji se donose na način i po proceduri propisanoj zakonima, a koji ne smiju biti u suprotnosti sa zakonima o osnivanju i aktima Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH podnose Parlamentarnoj skupštini BiH izvještaje o radu na način propisan zakonima o osnivanju.

- (3) Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH sarađuju s radnim tijelima Parlamentarne skupštine BiH, te svim drugim tijelima i institucijama u obimu koji je utvrđen zakonima o osnivanju.

Član 138.

(Pružanje administrativno-tehničke i stručne pomoći)

Posebnim i nezavisnim tijelima Parlamentarne skupštine BiH svu neophodnu administrativno-tehničku i stručnu pomoć, u okviru u kojem je to predviđeno zakonima o osnivanju, pruža Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH.

Član 139.

(Memorandum i pečat)

Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH u svom radu koriste memorandum i pečat Parlamentarne skupštine BiH.

POGLAVLJE VII. Glasanje o nepovjerenju i potrebi rekonstrukcije Vijeća ministara BiH

Odjeljak A. Opća odredba

Član 140.

(Dužnost i odgovornost Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH odgovara Domu za predlaganje i provođenje politike i primjene zakona, drugih propisa i odredbi čije je provođenje dio njegove ustavne i zakonske nadležnosti, kao i za usmjeravanje i koordinaciju rada ministarstava.
- (2) Vijeće ministara BiH dužno je, na zahtjev Doma, podnijeti informacije o svim relevantnim aktivnostima iz svoje nadležnosti.

Odjeljak B. Glasanje o nepovjerenju i potrebi rekonstrukcije Vijeća ministara BiH

Član 141.

(Iniciranje glasanja o nepovjerenju Vijeću ministara BiH)

- (1) Najmanje tri delegata u Domu mogu inicirati prijedlog za glasanje o nepovjerenju ili o potrebi rekonstrukcije Vijeća ministara BiH.

- (2) Predsjedništvo BiH može predložiti smjenu predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.
- (3) Prijedlozi iz st. (1) i (2) ovog člana dostavljaju se predsjedavajućem Doma u pisanoj formi, potpisani i s obrazloženjem.
- (4) Predsjedavajući Doma odmah dostavlja ovaj prijedlog Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, delegatima i Predstavničkom domu.

Član 142.
(Uvrštavanje u dnevni red)

Prijedlog za glasanje o nepovjerenju ili rekonstrukciji Vijeća ministara BiH obavezno se uvrštava u dnevni red sjednice Doma nakon 20 dana, a najkasnije 30 dana od dana dostavljanja Vijeću ministara BiH.

Član 143.
(Izveštaj Vijeća ministara BiH o izglasavanju nepovjerenja)

- (1) Prije početka sjednice o izglasavanju nepovjerenja, Vijeće ministara BiH može podnijeti Domu izvještaj u pisanoj formi sa svojim mišljenjem i stavovima.
- (2) Izvještaj se dostavlja delegatima najkasnije 48 sati prije održavanja sjednice.

Član 144.
(Izveštaj Vijeća ministara BiH o rekonstrukciji)

- (1) Prije početka sjednice o izglasavanju rekonstrukcije, Vijeće ministara BiH može podnijeti Domu izvještaj u pisanoj formi sa svojim mišljenjem i stavovima.
- (2) Ministri čija je smjena predložena mogu podnijeti Domu svoj izvještaj.
- (3) Izvještaj se dostavlja delegatima najkasnije 48 sati prije održavanja sjednice.

Član 145.
(Obrazlaganje prijedloga i odgovor Vijeća ministara BiH)

- (1) Predlagač ima pravo i dužnost na sjednici Doma obrazložiti prijedlog za izglasavanje nepovjerenja ili rekonstrukciju Vijeća ministara BiH.
- (2) Vijeće ministara BiH ima pravo odgovoriti i iznijeti svoje stavove, nakon čega se otvara rasprava.

Član 146.
(Glasanje)

- (1) Nakon završetka rasprave, prijedlog o nepovjerenju ili rekonstrukciji Vijeća ministara BiH stavlja se na glasanje.
- (2) Ako prijedlog ne bude usvojen, može se glasati i o drugim inicijativama u vezi s prijedlogom.
- (3) Predsjedavajući obavještava Predstavnički dom, Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH o rezultatima glasanja o nepovjerenju ili rekonstrukciji i drugim inicijativama u vezi s tim, ako su postojale.

Odjeljak C. Smjena ministra ili zamjenika ministra

Član 147.
(Pokretanje postupka smjene ministra ili zamjenika ministra)

- (1) Predsjedavajući Vijeća ministara BiH može pokrenuti postupak za smjenu ministra ili zamjenika ministra.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana dostavlja se predsjedavajućem Doma u pisanoj formi s obrazloženjem.
- (3) Predsjedavajući Doma odmah dostavlja prijedlog delegatima i Predstavničkom domu.

Član 148.
(Uvrštavanje u dnevni red)

Prijedlog za smjenu ministra ili zamjenika ministra obavezno se uvrštava u dnevni red sjednice Doma najkasnije 15 dana od dana kada taj prijedlog predsjedavajući Doma primi od predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH.

Član 149.
(Obrazlaganje prijedloga i rasprava)

- (1) Predsjedavajući Vijeća ministara BiH ima pravo na sjednici Doma obrazložiti svoju inicijativu, nakon čega se otvara rasprava.
- (2) Ministar ili zamjenik ministra čija je smjena predložena ima pravo obratiti se Domu.

Član 150.

(Glasanje o potvrdi smjene ministra ili zamjenika ministra)

- (1) Nakon rasprave, glasa se o potvrđivanju smjene ministra ili zamjenika ministra.
- (2) Ako prijedlog ne bude potvrđen, može se glasati i o drugim inicijativama u vezi s tim, ako su postojale.
- (3) Predsjedavajući Doma obavještava Predstavnički dom, Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH o rezultatima glasanja i o drugim inicijativama u vezi s tim, ako su postojale.

POGLAVLJE VIII. Rezolucija i ostali akti

Član 151.

(Podnošenje prijedloga rezolucije)

- (1) Dom može rezolucijom izraziti svoj stav o relevantnim političkim pitanjima i utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH ili druge institucije BiH.
- (2) Delegat može podnijeti prijedlog rezolucije koji se razmatra na sjednici Doma.

Član 152.

(Rasprava i glasanje o prijedlogu rezolucije)

- (1) Predlagač rezolucije dobiva riječ u trajanju do 20 minuta. Ostali učesnici u raspravi mogu dobiti riječ u trajanju do 10 minuta.
- (2) Amandmani na predložene rezolucije podnose se u pisanoj formi u bilo koje vrijeme sjednice.
- (3) Nakon rasprave, glasa se o predloženim amandmanima i rezoluciji.

Član 153.

(Ostali akti)

- (1) Dom može donositi deklaracije, odluke, preporuke, zaključke i druge akte.
- (2) Akti iz stava (1) ovog člana definiraju se na sljedeći način:
  - a) deklaracija je akt koji sadrži načelno mišljenje o važnim pitanjima koja je Dom razmatrao;
  - b) odluka je akt kojim se rješavaju pitanja iz nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH;

- c) preporuka je akt kojim se ukazuje na značaj određenih pitanja koja se odnose na provođenje zakona;
  - d) zaključak je akt koji se donosi o pitanjima u pojedinačnoj stvari koja se tiču postupka.
- (3) Glasanje o aktima iz stava (1) ovog člana obavlja se u skladu s utvrđenim načinom odlučivanja u Domu, osim ako Ustavom BiH, ovim poslovníkom ili zakonom nije drugačije regulirano.

POGLAVLJE IX. Aktivnosti informiranja

Odjeljak A. Delegatska pitanja i inicijative

Član 154.

(Delegatska pitanja i inicijative)

- (1) Delegati mogu postavljati pitanja i podnositi inicijative predsjedavajućem i članovima Vijeća ministara BiH ili drugim subjektima iz njihove nadležnosti, posebno o stanju u pojedinim oblastima društvenog života i provođenju zakona i drugih akata Parlamentarne skupštine BiH, odnosno o radu ministarstava i drugih organa državne uprave.
- (2) Delegatska pitanja mogu se postavljati usmeno ili u pisanoj formi, a delegatske inicijative samo u pisanoj formi.
- (3) Delegatska pitanja u pisanoj formi mogu se postavljati i Uredu visokog predstavnika u BiH.

Odjeljak B. Pitanja i odgovori u usmenoj formi

Član 155.

(Usmena pitanja)

- (1) Delegati mogu usmeno postavljati pitanja Vijeću ministara BiH, odnosno pojedinom članu Vijeća ministara BiH, na početku svake prve sjednice Doma u mjesecu, prije rasprave o dnevnom redu, uz direktan TV prijenos.
- (2) Redoslijed postavljanja pitanja određuje se prema redoslijedu prijavljivanja delegata.
- (3) Delegat može postaviti jedno delegatsko pitanje u trajanju do dvije minute. Pitanje mora biti kratko i jasno formulirano i u pravilu takvo da se na njega može odgovoriti odmah i bez pripreme.

- (4) Delegat može reći da li je zadovoljan ili nezadovoljan odgovorom na delegatsko pitanje, iznoseći razloge u trajanju do jedne minute.
- (5) Ako je nezadovoljan odgovorom, delegat može zatražiti da mu se odgovor dostavi u pisanoj formi u roku od 15 dana.

Član 156.
(Postavljanje pitanja)

- (1) Postavljanje usmenih delegatskih pitanja delegati najavljuju u pisanoj formi najkasnije 24 sata prije početka sjednice Doma.
- (2) Najava iz stava (1) ovog člana dostavlja se predsjedavajućem Vijeća ministara BiH i onom članu Vijeća ministara BiH na koga je upućena, a obavezno sadrži ime i prezime delegata koji želi usmeno postaviti delegatsko pitanje, naznaku kome se pitanje postavlja te naznaku oblasti na koje se pitanje odnosi.
- (3) Predsjedavajući Vijeća ministara BiH dužan je osigurati prisustvo najmanje polovine članova Vijeća ministara BiH na sjednici Doma u vrijeme određeno za usmeno postavljanje delegatskih pitanja.

Član 157.
(Odgovori na pitanja)

- (1) Član Vijeća ministara BiH kome je pitanje upućeno dužan je odgovoriti na postavljeno pitanje na istoj sjednici na kojoj je ono postavljeno ili navesti razloge zbog kojih na njega ne može odgovoriti. U tom slučaju dužan je dati usmeni odgovor na postavljeno pitanje na prvoj narednoj sjednici Doma, u vrijeme određeno za usmeno postavljanje delegatskih pitanja.
- (2) Odgovor na postavljeno pitanje traje do dvije minute.

Odjeljak C. Pitanja u pisanoj formi i inicijative

Član 158.
(Postavljanje pitanja i podnošenje inicijativa)

- (1) Delegat može postaviti delegatsko pitanje i podnijeti inicijativu u pisanoj formi posredstvom predsjedavajućeg Doma.
- (2) Kada je pitanje formulirano u skladu sa stavom (1) ovog člana, predsjedavajući Doma prosljeđuje pitanje i inicijativu onome kome je upućeno.

- (3) Predsjedavajući na početku svake sjednice Doma obavještava Dom koji su delegati postavili pitanje i na koja su pitanja delegati dobili odgovore.

Član 159.
(Odgovor u pisanoj formi)

- (1) Pitanja u pisanoj formi uglavnom se, iako ne isključivo, odnose na tehnička pitanja ili ona za koja nije dovoljno jednostavno usmeno objašnjenje. Ni pitanje ni odgovor ne smiju prelaziti jedan standardni list A-4 formata.
- (2) Odgovor u pisanoj formi mora se dati u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno onome kome je upućeno.
- (3) Ako Vijeće ministara BiH, odnosno njegov član ne mogu odgovoriti u roku iz stava (2) ovog člana, dužni su posredstvom predsjedavajućeg Doma obavijestiti delegata o razlozima zbog kojih to ne mogu učiniti i vremenu kada će dostaviti odgovor.
- (4) Kada predsjedavajući Doma primi odgovor, kopiju dostavlja svim delegatima. Predsjedavajući Doma daje priliku delegatu koji je na postavljeno pitanje tražio odgovor u pisanoj formi da se izjasni da li je zadovoljan odgovorom. Ako delegat nije zadovoljan odgovorom, može postaviti dopunsko delegatsko pitanje u pisanoj formi.

Odjeljak D. Zajedničke sjednice oba doma – pitanja i odgovori

Član 160.
(Zajednička sjednica oba doma - pitanja i odgovori)

- (1) Najmanje jednom godišnje Zajednički kolegij organizira posebnu zajedničku sjednicu oba doma o temi: "Delegati i poslanici pitaju – Vijeće ministara BiH odgovara".
- (2) Za ove sjednice dijaloškog tipa osigurat će se uslovi za direktni televizijski i radioprijenos radi javnosti rada i informiranja građana o svim relevantnim pitanjima iz naležnosti izvršnih organa vlasti na nivou Bosne i Hercegovine.
- (3) Delegat ima pravo postaviti jedno pitanje i replicirati na odgovore u trajanju do tri minute. Pitanje se dostavlja Vijeću ministara BiH najmanje sedam dana prije održavanja sjednice.
- (4) Sjednica iz stava (1) ovog člana zakazuje se 30 dana ranije, a može trajati najduže četiri sata.

Član 161.

(Procedura na zajedničkoj sjednici)

- (1) Pitanje se obrazlaže na sljedeći način: delegat postavlja pitanje u trajanju do tri minute, zatim predsjedavajući Vijeća ministara BiH ili resorni ministar dobiva riječ u istom trajanju. Nakon toga, delegat može dati komentar na odgovor ili postaviti novo pitanje u trajanju do dvije minute. Predsjedavajućem Vijeća ministara BiH ili resornom ministru omogućava se novi odgovor u istom trajanju, nakon čega predsjedavajući zaključuje raspravu i daje riječ sljedećem licu ovlaštenom da govori.
- (2) Predsjedavajući Vijeća ministara BiH ili resorni ministar mogu zatražiti, iz određenih razloga i samo jednom, da se rasprava o pitanju odgodi za sljedeću sjednicu Doma.

Odjeljak E. Interpelacija

Član 162.

(Podnošenje i razmatranje)

- (1) Interpelacija je pitanje kojim se na sjednici Doma otvara rasprava o radu Vijeća ministara BiH u cjelini ili o pojedinim odlukama Vijeća ministara BiH ili određenih ministarstava, te provođenju utvrđene politike i zakona.
- (2) Interpelacija se može podnijeti i kada delegat nije zadovoljan ni naknadnim dopunskim pisanim odgovorom Vijeća ministara BiH na postavljeno pitanje, a pitanje i odgovor ukazuju da postoje posebno opravdani razlozi da se o njima otvori rasprava u Domu.
- (3) Interpelaciju mogu podnijeti tri delegata predsjedavajućem Doma u pisanoj formi. U njoj mora biti jasno postavljeno i obrazloženo pitanje koje treba razmatrati.
- (4) Kolegij Doma razmatra interpelaciju i dostavlja je onome na koga je naslovljena.

Član 163.

(Uvrštavanje interpelacije u dnevni red)

- (1) Nakon upućivanja onome na koga je naslovljena, interpelacija se uvrštava u dnevni red sjednice Doma u roku od 30 dana od dana njenog upućivanja.
- (2) U dnevni red jedne sjednice može biti uvrštena samo jedna interpelacija.

Član 164.
(Rasprava o interpelaciji)

- (1) Predstavnik interpelanata dobiva riječ u trajanju do 30 minuta za objašnjenje interpelacije, zatim, u istom trajanju, riječ dobiva onaj kome je interpelacija upućena. Nakon toga, drugi delegati mogu, na svoje traženje, intervenirati u trajanju do 10 minuta. Isto pravilo primjenjuje se i za interpelanta i za onoga kome je interpelacija upućena.
- (2) Podnosioci interpelacije mogu povući interpelaciju do zaključenja rasprave.

Član 165.
(Usvajanje interpelacije s potrebnim mjerama)

Nakon rasprave, Dom zauzima stav o pitanju koje je pokrenuto interpelacijom i predloženim zaključcima, utvrđuje mjere za rješavanje problema i, po potrebi, utvrđuje odgovornost za nastalo stanje.

POGLAVLJE X. Odnosi s drugim institucijama BiH
Odjeljak A. Predsjedništvo BiH

Član 166.
(Obavješćavanje Predsjedništva BiH o sjednicama Doma)

- (1) Predsjedavajući Doma poziva Predsjedništvo BiH na svaku sjednicu Doma.
- (2) Na sjednicama na kojima se razmatraju prijedlozi zakona koje predloži Predsjedništvo BiH ili na kojima se rješavaju pitanja iz nadležnosti Predsjedništva BiH obavezno je prisustvo bar jednog člana Predsjedništva BiH.
- (3) Predsjedništvo BiH posredstvom svojih predstavnika učestvuje na sjednicama Doma iz stava (2) ovog člana i ima pravo i obavezu učestvovati u raspravi u svakom trenutku.

Član 167.
(Informiranje Doma o pitanjima iz nadležnosti Predsjedništva BiH)

- (1) Na zahtjev Doma ili na svoj zahtjev Predsjedništvo BiH na sjednici Doma iznosi stavove i obavještava Dom o pitanjima iz svoje nadležnosti.
- (2) Dom može zatražiti od Predsjedništva BiH da prije održavanja sjednice dostavi izvještaj u pisanoj formi.

- (3) Nakon rasprave, Dom može usvojiti rezoluciju koja sadrži njegov stav ili smjernice u vezi s odgovarajućom politikom.
- (4) Predsjedništvo BiH, u skladu sa Ustavom BiH, najmanje jednom godišnje podnosi Domu izvještaj o svojim rashodima.

Odjeljak B. Vijeće ministara BiH

Član 168.

(Prava i dužnosti Vijeća ministara BiH)

U okviru svojih prava i dužnosti navedenih u Ustavu BiH i zakonu, Vijeće ministara BiH:

- a) može podnositi prijedloge zakona Domu i dostavljati mišljenja o prijedlozima zakona čiji ono nije predlagač;
- b) može tražiti sazivanje sjednice Doma da bi se razmatralo pitanje o kojem želi iznijeti svoj stav i dobiti mišljenje, odnosno stav Doma;
- c) posredstvom svog predstavnika dužno je učestvovati na sjednicama Doma i komisija Doma, a po pozivu i na sjednicama Kolegija Doma;
- d) ima pravo i obavezu intervenirati u raspravama;
- e) može tražiti da uvrsti jednu tačku u dnevni red sjednice Doma. U tom slučaju, zatražena tačka uvrštava se u dnevni red sjednice Doma i
- f) može tražiti odgađanje rasprave samo o jednoj neobaveznoj tački dnevnog reda kako bi zauzelo stav i iznijelo ga na sljedećoj sjednici. U tom slučaju zatražena tačka skida se s dnevnog reda sjednice Doma.

Član 169.

(Predstavljanje Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH u Domu predstavlja njegov predsjedavajući ili jedan ili više njegovih članova, osim ako je drugačije propisano ovim poslovníkom ili zakonom.
- (2) Ministre mogu predstavljati zamjenici ministara i, ako se prisustvo odnosi na sjednice komisija, pomoćnici ministara, osim ako je drugačije propisano ovim poslovníkom ili zakonom.

Član 170.

(Obavješćavanje Vijeća ministara BiH o sjednicama Doma i komisija)

Dom i njegove komisije obavješćavaju Vijeće ministara BiH o terminima održavanja svojih sjednica kako bi predstavnici Vijeća ministara BiH učestvovali na tim sjednicama.

Član 171.

(Informiranje u komisijama)

- (1) Članovi Vijeća ministara BiH, na svoje ili na traženje ovlaštene komisije, dolaze na sjednicu komisije radi informiranja o datom pitanju.
- (2) Komisija može zahtijevati da članovi Vijeća ministara BiH prije sjednice podnesu izvještaj u pisanoj formi o istom pitanju.
- (3) Nakon rasprave ili na svojoj sljedećoj sjednici, komisija može usvojiti rezoluciju u kojoj iznosi svoj stav ili smjernice u vezi s odgovarajućom politikom ministarstva.
- (4) Komisija može pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti pozvanog člana Vijeća ministara BiH ako:
  - a) ne odgovori na poziv komisije;
  - b) ne podnese potrebne informacije komisiji;
  - c) podnese nepotpune ili netačne informacije komisiji.

Član 172.

(Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH podnosi Domu izvještaj o svom radu najmanje jednom godišnje.
- (2) Dom razmatra izvještaj o radu Vijeća ministara BiH u roku od 30 dana od njegovog podnošenja. Nakon rasprave, Dom može rezolucijom iskazati svoj politički stav o podnesenom izvještaju.

Odjeljak C. Druge institucije

Član 173.

(Saradnja s drugim institucijama BiH)

Prava i dužnosti, kao i saradnja Doma s drugim institucijama BiH, ostvaruju se u skladu sa Ustavom BiH, zakonima i ovim poslovníkom.

POGLAVLJE XI. Aktivnosti unutrašnje regulacije

Član 174. (Izmjene i/ili dopune Poslovnika)

Dom može, na prijedlog delegata, dopunjavati i/ili mijenjati ovaj poslovnik u skladu sa Ustavom BiH, koristeći proceduru donošenja odluka u skladu s članom IV.3.d) Ustava BiH, i odredbama ovog poslovnika.

Član 175. (Reguliranje pitanja zaključkom)

- (1) Dom može zaključkom regulirati određeno pitanje koje nije nikako ili nije precizno regulirano ovim poslovníkom.
- (2) Zaključak je obavezujući samo za konkretno pitanje iz stava (1) ovog člana.
- (3) Zaključak je obavezujući sve dok se Poslovníkom dato pitanje drugačije ne regulira. Zaključak se primjenjuje od dana usvajanja, osim ako nije predviđeno drugačije.

Član 176. (Zaključak komisija)

Komisije mogu usvajati zaključke u istu svrhu kao u članu 175. ovog poslovníka i o pitanjima iz svoje nadležnosti. Ovi zaključci podređeni su zaključcima Doma.

POGLAVLJE XII. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanje Doma **Odjeljak A. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa**

Član 177. (Proglašavanje odluke štetnom po vitalni interes)

Predložena odluka Parlamentarne skupštine BiH može biti proglašena štetnom po vitalni interes bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda većinom glasova bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata, izabranih u skladu s članom IV/1.a) i b) Ustava BiH. Za donošenje takve odluke bit će potrebna saglasnost Doma, koju izglasa većina bošnjačkih, većina hrvatskih i većina srpskih delegata koji su prisutni i koji glasaju.

Član 178.

(Pokušaj rješavanja u zajedničkoj komisiji ili upućivanje Ustavnom sudu BiH)

Kada većina bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata stavi primjedbu na pozivanje na tačku e) Ustava BiH, predsjedavajući Doma odmah saziva sjednicu zajedničke komisije, koju čine tri delegata, od kojih je svaki izabran među bošnjačkim, hrvatskim i srpskim delegatima, s ciljem rješavanja tog pitanja. Ako to Komisija ne uspije u roku od pet dana, predmet se upućuje Ustavnom sudu BiH koji će po hitnom postupku preispitati proceduralnu ispravnost slučaja.

Odjeljak B. Samoraspuštanje Doma

Član 179.

(Samoraspuštanje Doma)

- (1) Dom naroda može se raspustiti odlukom Predsjedništva BiH ili samog Doma, pod uslovom da je odluka Doma o raspuštanju donesena većinom koja uključuje većinu glasova delegata iz najmanje dva naroda, bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog.
- (2) Najmanje tri delegata mogu podnijeti Kolegiju prijedlog odluke o raspuštanju Doma.
- (3) Kolegij Doma saziva Dom radi razmatranja ovog prijedloga u roku od 15 dana od dana njegovog podnošenja.
- (4) Nakon rasprave, prijedlog se stavlja na glasanje. Smatra se usvojenim ako ga odobri većina koja sadrži većinu glasova delegata iz najmanje dva naroda.
- (5) Odluka se objavljuje i dostavlja Predstavničkom domu, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

POGLAVLJE XIII. Razno

Član 180.

(Imenovanje članova delegacija Parlamentarne skupštine BiH)

- (1) Prije imenovanja članova delegacija Parlamentarne skupštine BiH koje učestvuju u parlamentarnim skupštinama međunarodnih organizacija ili u međunarodnim institucijama, Kolegij Doma, u saradnji s Kolegijem

Predstavničkog doma, utvrđuje koliko članova moraju izabrati oba doma. Kolegij Doma nastoji pronaći proporcionalnu formulu za sastav delegacija koja odražava ukupni sastav Parlamentarne skupštine BiH, uvažavajući i kriterij odgovarajuće spolne zastupljenosti.

- (2) Dom imenuje svoje članove koji trebaju učestvovati u parlamentarnim skupštinama međunarodnih organizacija ili u međunarodnim institucijama, pri čemu osigurava da sastav delegacije odražava ukupan sastav Doma. Kolegij Doma, uz pomoć Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, brine da se osiguraju uslovi potrebni za realiziranje planiranih međunarodnih aktivnosti stalnih i privremenih parlamentarnih delegacija.
- (3) Delegacija je dužna, u roku od sedam dana nakon imenovanja članova, izabrati predsjedavajućeg i dva zamjenika, utvrditi program rada i o tome obavijestiti Dom.
- (4) Delegacija usvaja poslovnik kojim se bliže utvrđuju prava i obaveze predsjedavajućeg, zamjenika i članova delegacije, odnos prema Domu, način podnošenja izvještaja i druga pitanja značajna za rad delegacije.

Član 181. (Grupe prijateljstva)

U skladu s kriterijima utvrđenim u članu 180. ovog poslovnika, Dom može imenovati svoje članove u grupe prijateljstva s drugim državama.

Član 182. (Konsultacije za novoizabrane predstavnike Bosne i Hercegovine)

- (1) Nadležni organi Bosne i Hercegovine koji provode procedure nominiranja predstavnika Bosne i Hercegovine za članstvo u međunarodnim institucijama dužni su prilikom izrade listi za članstvo obaviti konsultacije u Domu.
- (2) Konsultacije se, prije izjašnjavanja Doma, obavljaju na sjednici Zajedničkog kolegija i Zajedničke komisije za evropske integracije.

Član 183. (Upotreba jezika)

- (1) Zapisnici sastanaka i izvještaji Doma, komisija i zajedničkih komisija pišu se na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, latiničnim i ćiriličnim pismom. Zakoni, amandmani na Ustav BiH, poslovници, zaključci i rezolucije pišu se i objavljuju na isti način.

- (2) Delegat izjavljuje u pisanoj formi na kojem jeziku i pismu želi primati materijal iz stava (1) ovog člana.

Član 184.

(Postupanje s povjerljivim materijalima)

Svojim odlukama domovi propisuju način postupanja s povjerljivim materijalima. Delegati su dužni potpisati izjavu o čuvanju tajne i poslije prestanka dužnosti u Domu i/ili komisiji.

Član 185.

(Isticanje grba i zastave Bosne i Hercegovine)

Državna himna se intonira, a grb i zastava Bosne i Hercegovine ističu se u konferencijskim salama Doma i prostorijama klubova naroda, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE XIV. Sekretariat Parlamentarne skupštine BiH

Član 186.

(Osnivanje i organizacija Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH)

- (1) Dom, zajedno s Predstavničkim domom, osniva Sekretariat Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Organizacija i aktivnosti Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH reguliraju se posebnim aktima.

Član 187.

(Imenovanje sekretara Doma)

Dom ima sekretara, kojeg imenuje Dom, na prijedlog Kolegija Doma.

Član 188.

(Imenovanje sekretara Zajedničke službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH)

Sekretara Zajedničke službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, na prijedlog kolegija oba doma, imenuju oba doma.

Član 189.
(Prava i dužnosti sekretara Doma)

- (1) Sekretar Doma:
- a) pomaže Kolegiju Doma i predsjedavajućem Doma u obavljanju njihovih dužnosti;
  - b) osigurava vođenje i čuvanje zapisnika sjednica Doma, Kolegija Doma i komisija Doma;
  - c) osigurava vođenje i čuvanje zapisnika zajedničkih sjednica oba doma i Zajedničkog kolegija zajedno sa sekretarom Predstavničkog doma;
  - d) osigurava vođenje i čuvanje zapisnika sjednica zajedničkih komisija zajedno sa sekretarom Predstavničkog doma;
  - e) zajedno sa sekretarom Zajedničke službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH brine o izdavanju publikacija Doma, a zajedno sa sekretarom Predstavničkog doma o izdavanju publikacija Parlamentarne skupštine BiH;
  - f) brine o realizaciji zaključaka Doma;
  - g) zajedno sa sekretarom Zajedničke službe Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH i sekretarom Predstavničkog doma odgovara za rad Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH;
  - h) brine o čuvanju i stavljanju pečata, objavljivanju i dostavljanju, u zavisnosti od slučaja, zakona i akata koje Dom donese i
  - i) ima druga prava i dužnosti određene ovim poslovníkom i druge dužnosti koje mu povjere Kolegij Doma, predsjedavajući Doma i Dom.
- (2) U slučaju da sekretar Doma nije u mogućnosti prisustvovati sjednicama Doma, predsjedavajućem Doma u vođenju sjednica pomaže državni službenik iz Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH kojeg odredi Kolegij Doma, na prijedlog sekretara Doma.

POGLAVLJE XV. Prijelazne i završne odredbe

Član 190.
(Donošenje Poslovníka Doma)

Poslovník Doma donosi se prema proceduri donošenja odluka u Domu, u skladu s članom IV.3.d) Ustava BiH.

Član 191.

(Postupak s prijedlozima zatečenim u proceduri)

Postupak s prijedlozima zakona i drugih akata koji se nalaze u parlamentarnoj proceduri završit će se prema odredbama dosadašnjeg poslovnika ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 32/12).

Član 192.

(Postupak s prijedlozima zatečenim u proceduri prilikom promjene saziva Doma na izborima)

- (1) Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata, čiji su ovlašteni predlagači Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH i Predstavnički dom, a koji su podneseni prije isteka saziva Doma, nastavlja se u novom sazivu Doma u zakonodavnom postupku u kojem je prijedlog zakona ili drugog akta razmatran u prethodnom sazivu.
- (2) Postupak po prijedlozima zakona ili drugih akata, čiji su predlagači delegati iz prethodnog saziva Doma, ne nastavlja se osim ako neko od delegata iz novog saziva ne preuzme ulogu predlagača zakona ili drugog akta.

Član 193.

(Nediskriminacija)

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom aktu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 194.

(Prestanak važenja)

Početkom primjene ovog poslovnika prestaje primjena Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 32/12).

Član 195.

(Stupanje na snagu)

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od početka novog saziva Doma.

***

"Službeni glasnik BiH" broj 88/15

Član 3.
(Stupanje na snagu)

Ove izmjene Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

***

"Službeni glasnik BiH" broj 96/15

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ove izmjene i dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupaju na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

***

"Službeni glasnik BiH" broj 53/16

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ove dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. Konstituiranje Doma	9
Odjeljak A. Konstituiranje Doma	9
Odjeljak B. Klubovi naroda	10
Odjeljak C. Predsjedavajući, prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma	11
POGLAVLJE II. Prava i dužnosti delegata	11
POGLAVLJE III. Organizacija Doma	14
Odjeljak A. Kolegij Doma i Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH	14
Odjeljak B. Predsjedavajući Doma	17
Odjeljak C. Opće odredbe o komisijama Doma	18
Odjeljak D. Stalne komisije Doma	22
Odjeljak E. Zajedničke komisije oba doma Parlamentarne skupštine BiH	25
Odjeljak F. Stalne zajedničke komisije	27
POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH	35
Odjeljak A. Orijentacioni radni plan Doma	35
Odjeljak B. Sazivanje sjednice Doma, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda	36
Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedavanje i učešće u radu	37
Odjeljak D. Održavanje reda	39
Odjeljak E. Tok sjednice	40
Odjeljak F. Donošenje odluka	41
Odjeljak G. Zapisnik i snimak rasprave	43
Odjeljak H. Javnost rada	44
Odjeljak I. Zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH	46
POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma	47
Odjeljak A. Opće odredbe	47
Odjeljak B. Osnovni zakonodavni postupak: Inicijativa	47
Odjeljak C. Osnovni zakonodavni postupak: Postupak u Ustavnoj komisiji i nadležnoj komisiji - faza I.	50
Odjeljak D. Osnovni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma - prvo čitanje	51
Odjeljak E. Osnovni zakonodavni postupak: Postupak u nadležnoj komisiji - faza II.	53
Odjeljak F. Osnovni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma - drugo čitanje	55
Odjeljak G. Osnovni zakonodavni postupak: Odnosi između domova	57

Odjeljak H. Skraćeni i hitni postupak	58
Odjeljak I. Zakoni sa oznakom "EI"	59
Odjeljak J. Budžet i izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH	60
Odjeljak K. Odlučivanje o saglasnosti za ratifikaciju i otkazivanje međunarodnih ugovora	61
Odjeljak L. Amandmani na Ustav BiH	61
Odjeljak M. Ispravke u zakonu, drugom propisu i općem aktu	62
Odjeljak N. Izrada prečišćenog teksta zakona i drugog akta	62
POGLAVLJE VI. Posebna i nezavisna tijela Parlamentarne skupštine BiH	63
POGLAVLJE VII. Glasanje o nepovjerenju i potrebi rekonstrukcije Vijeća ministara BiH	64
Odjeljak A. Opća odredba	64
Odjeljak B. Glasanje o nepovjerenju i potrebi rekonstrukcije Vijeća ministara BiH	64
Odjeljak C. Smjena ministra ili zamjenika ministra	66
POGLAVLJE VIII. Rezolucija i ostali akti	67
POGLAVLJE IX. Aktivnosti informiranja	68
Odjeljak A. Delegatska pitanja i inicijative	68
Odjeljak B. Pitanja i odgovori u usmenoj formi	68
Odjeljak C. Pitanja u pisanoj formi i inicijative	69
Odjeljak D. Zajedničke sjednice oba doma – pitanja i odgovori	70
Odjeljak E. Interpelacija	71
POGLAVLJE X. Odnosi s drugim institucijama BiH	72
Odjeljak A. Predsjedništvo BiH	72
Odjeljak B. Vijeće ministara BiH	73
Odjeljak C. Druge institucije	74
POGLAVLJE XI. Aktivnosti unutrašnje regulacije	75
POGLAVLJE XII. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanje Doma	75
Odjeljak A. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa	75
Odjeljak B. Samoraspuštanje Doma	76
POGLAVLJE XIII. Razno	76
POGLAVLJE XIV. Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH	78
POGLAVLJE XV. Prijelazne i završne odredbe	79

